

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel 11 Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám **2** Krajcár
 (4 fillér)
 Budapest és a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I évfolyam BUDAPEST, VASÁRNAP, 1907 SZEPTEMBER 15 17. szám

A Hir 17-ik száma:

SZÜNÓRA

A miniszterek hazajöttek, de visszamennek — kvótát emelni

Bécsi pofon

*Elcsattant Szegeden
 Űldözik a magyar tartalékos katonákat. Jekelfalussy miniszter és Bolgár államtitkár nyilatkoznak A Hir számára*

Apponyi

a Björnson-botrányról

Vaszary Kolos

Hatvan esztendeje pap

Hát itt nem szokás dolgozni?

Kérdi Rothschild Károly. Fogadta a Hir munkatársát

Gyilkos manőverek

Fekete-sárga erőszak

Egy tanító története

Elfogták a dánosi főtetteseket

— De most igazán —

Bűnügyi zárlat Gennari ellen

— Az igazság diadala —

A színész-nyugdíj veszedelme!

Hallgassa meg a kormány!

Tisztviselők jajkiálltása

CZÁJA LELEPLEZI a cirkuszt

Szenzációk a birkózó-truppról

Távirat, telefon

KILENC RIPORT

Bródy Sándor regénye

Osztrák hóhérok!

Hej kormány! Hej Kossuth! Hej Apponyi! Nem látjátok ti azt, hogy még az istentelenségnek is miféle elfajulása megy végbe Szegeden? Nem látjátok azt a bitang-ságot, a törvénytelen-ségek azt a vérlázító osztrák hóhérságát, ami mellett hadnagy ur Formanek minden aljassága és kapitány ur Struchli összes komiszsága csak ártatlan hajnali harmatozás? Nem látjátok, hogy egy hitvány baka-óbesten negyvenkét póttartalékost, rendre családapákat, a szokásos fegyvergyakorlat kitöltése után, önkényüleg, kétheti egyes-áristomra vizsztatart, pusztán csak azért, mert 1905-ben a képviselőház parancsára, jobban mondva Kossuth és Apponyi országos üzeneteire nem fogadták el az exlexes katonai behívót.

Hej kormány! Hej Kossuth! Hej Apponyi! Hát mit vétett 1905-ben ez a negyvenkét szegény ember? Mit vétettek, hogy most kell nekik ezért komisz osztrák áristomot ülni? Hát mi volt az: a képviselőház parancsa, vagy érdeknélküli kutyaszőr, a mit 1905 június 21-én a gaz darabont-alakok leköpdősése mellett oly fenséges kijelentéssel vágtunk oda a császárnak: az 1888 XVIII. tc. alapján pedig a póttartalékosokat behívni — tilos és törvénytelen!

Hej kormány! Hej Kossuth! Hej Apponyi! Emlékeztek-e még arra a lelkek vulkánjain táncoló napra? Hogy tapsoltunk mi, hogy tapsolt az ország, hogy a képviselőház tiltó határozata folytán a póttartalékosok nem rukkoltak be, Bécs nem kapott katonát, s a törvény gonosz magyarázásával nem játszhatta ki az országgyűlés ujoncmegajánló jogát! Aranyrámába foglaltuk a be nem vonult póttartalékosok neveit, mert dacolni mertek Béccsel, a darabont-kormánynyal, dacolni mertek I. Ferenc Józeffel, de leginkább dacolni mertek a kaszárnnyák osztrák vezéreivel, akik tehetetlen dühükben toporzékolva taposták a földhözvágott császári-királyi mici-sapkájukra! Nemzeti hősök voltak akkor a be nem rukkolt póttartalékosok s most? Kazamatákban synylődő, gondolom: Kossuth-Hundok!

Hej kormány! Hej Kossuth! Hej Apponyi! Hát azok a nemzeti hősök, akik a képviselőház, a Ti parancsotok folytán oly hiven teljesítették kötelességüket: most egyes-áristomot érdemelnek? Sötét áristomot, a magyar katonaság céda nevének: „dunklit” és „einzelnt”? Hát nem látjátok Ti azt, hogy belőletek sohase lett volna miniszter, ha Bécs pótolhatta volna az ujoncokat s bármilyen huncutsággal is a katonaság terén tudott volna magán segíteni? S így nem látjátok azt, hogy Ti azokon a bezárt és akkor ellentálló póttartalékosok vállain emelkedtetek fel a miniszteri székekre? Hát

mi az töletek rut hálátlanság — vagy frivol könnyelműség, nem gondolni legjobb barátaitok balsorsával?

Hej kormány! Hej Kossuth! Hej Apponyi! Hát mit gondoltok Ti mint népvézerek: mik vagytok Ti ezeknek a szegény embereknek a szemeiben? Mert ha Ti most is az ellenzéki 48-asság sovány kenyerét ennétek és ekkor esett volna meg a dolog: akkor az a negyvenkét ember büszke lenne arra, hogy mártíromságot szenved értetek, mártíromságot a hazáért — de így? Hej Kossuth, hej Apponyi! Még egyszer ismételjük: mit gondoltok, mit tart felőletek az a negyvenkét ember? Felőletek, akik most a császárral paroláztok és a királynak vagytok hatalmas miniszterei, de azért azon a negyvenkét szegény emberen, akiket Ti ugrattatok be: vagy nem birtok, vagy nem akartok segíteni! Ha nem akartok: akkor nem vagytok méltók arra, hogy egyetlenegy magyar ember is megemelje előttek a kalapját, — ha pedig nem birtok semmit sem tenni egy hitvány osztrák féreg ellen: akkor oda kell vágnotok a miniszteri tárcát a császár lábai elé úgy, hogy csakugy szikrákat hányjon — az a tárca!

Hej kormány! Hej Kossuth, Hej Apponyi! Kicsiség az eset? Mi ennél a politikai becsületbe vágóbb dolgot nem ismerünk, annyira becsületbevágó, hogy érte hálalt, golyót és akasztófát is érdemes elszenevedni! Kicsi az eset? Ti ismeritek Hampden Jánost, a tizenhetedik századbeli skót nemest, aki a király parancsára törvénytelenül husz shilling hajópénzzel rovatott meg s aki a király követeléseinek ellentállva, el-esett ugyan a törvényes küzdelemben, de rá van írva a sirkövére, hogy fenntartotta a nemzet jogát s kiérdemelte a hálás emlékezetet!

Most pedig, hozzátok is van szavam, osztrák hóhéraink! Szabad az ezredeseknek politizálni? Mert ha szabad, akkor szabad a közlegénynek is és akkor lázító kiáltványban fölhívjuk a magyar hadseregben szolgáló katonaságot, hogy tagadja meg a törvénytelen német nyelvet! Tagadja meg, mert a magyar királynak, a magyar nemzetől kapott magyar királyi katonai felségjogainál fogva, nincsen joga a kiegészítő magyar hadsereg magyar nyelvét — németté tenni! Nincsen joga, — és ha eddig tette, — és ha ezután teszi: törvénytelenül teszi!

Ámde, mivel tudjuk, hogy a kaszárnnyákban politizálni nem szabad: mi nem is lázítjuk fel a katonaságot. És ha még nem is verhetjük ki az osztrákot, ezt a bitang nációt Magyarországból, annyi tisztességgel tartozunk mégis nemzeti becsületünknek, hogy egy pár dühösebb kinzóinknak a vérét — a kutyákkal kellene fölítatnunk!

Fenyeget a kvótásról

Wekerle beigérte — Beck követeli

Nyuzzák a magyart — Elkészült a szerződés

Hazajöttek a miniszterek — de csak vasárnapra!

Hazajöttek ma Bécsből az alkudozó miniszterek: *Darányi* Ignác és *Zichy* Aladár gróf már délben itthon voltak, *Wekerle* és *Kossuth* az esti gyorsvonattal érkeztek meg. A magyar és osztrák miniszterelnök déllőtt is tanácskozott s megállapították, hogy az eddigi tárgyalások folyamán tulajdonképpen milyen ellentétek merültek föl. A jövő héten folytatandó tárgyalások célja az, hogy a differenciákat eloszlassák s már a legrövidebb idő alatt létrehozzák a megegyezést. Bécs politikai köreiből azt hiszik, hogy a kiegyezési tárgyalások Ausztria javára fognak eldőlni; ezt abból is következtetik, hogy *Wekerle* és *Kossuth* Ferencnek az a célja, hogy vasárnap a függetlenségi párt vezetőtagjaival megbeszéléseket folytassanak a kiegyezésről. Szóval: kapacitálni akarják a párt korifeusait, hogy a közel napokban megkötendő kiegyezés elé ne gördítsenek akadályokat.

A kvótának magyar részről való emelése — ez a háborzongató kérdés — megint a politikai megbeszélések homlokterében áll. A *Neue Freie Presse* ugyanis, mely tudvalevően az osztrák kormányt szolgálja s annak befolyása alatt áll, ma megerősíti *A Hír* nek azt az értesítését, hogy *Wekerle* rászánta magát a kvótaarány fölemelésére. Erről a hazafiatlan tervről azt mondja a *Presse*, hogy a magyar kormány csak mérsékeltlen fogja emelni a kvótát, — de hát ez is elég arra, hogy a tervbe vett merénylet ellen csatasorba álljon a nemzet! *Wekerle* ugyan lecáfoltatta a *Presse* hírét, de hát ezt senki komolyan ne vegye, mert tudvalevően *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter maga sem tagadta, hogy a kabinet tényleg foglalkozik ezzel a gondolattal. Különben ez a kérdés a jövő héten lesz aktuális, amikor döntenek a felett, hogy milyen legyen a kvóta-arány. A fölemeléshez elvben már hozzájárult a magyar kormány, még csak a fölemelt összeg nincs megállapítva. És bár egyelőre tagadják a dolgot, maguk a bécsiek állítják, hogy ami még ma nem igaz, kedden már igaz lehet.

Az osztrák fővárosban az a hír terjedt el, hogy a miniszterek azért jönnek haza, hogy minisztertanácsban beszéljék meg a kiegyezési tárgyalásban követendő magatartásukat, szóval, hogy a vasárnapi minisztertanács döntő fontosságu lesz. *Wekerle* táviratozott is *Töketeres*re *Andrássy* Gyula grófnak, hogy vasárnapra legyen Budapesten, ám lehet, hogy ez a minisztertanács nem fog összeülni. Legalább *Wekerle* azt jelentette ki, hogy a tanácskozássra semmi szükség nincs. De istenem ki ad hitelt az ilyes dolgoknak?

Kész a vámszerződés

A játék útközö pontja

Bécs, szeptember 14.

A *Neue Freie Presse* azt a hirt közölte ma reggel, hogy a tegnapi minisztertanácsban a kvóta kérdésben megegyezés jött létre. Ezt *Wekerle* miniszterelnök könyomatosai által — mint a valóságnak meg nem felelőt — megcáfoltatja. A magyar kormány — e szerint — eddig még egy lépést sem engedett eredetileg elfoglalt álláspontjából, a bank és a kvóta ügyében. Ma nem is tárgyalták érdemlegesen ezt a két kérdést, csak délelőtt volt rövid eszmecsere *Wekerle* és *Beck* között, melybe aztán később *Koritsvsky* osztrák pénzügyminisztert is belevonták. Ezen a megbeszélésen egy ideig *Kossuth* Ferenc is résztvett.

A négy napos tárgyalások eredménye ezután már könnyen összegezzhető lesz és a kiegyezés összes kérdéseit kevés kivétellel tisztázhatják majd. Az Ausztria és Magyarország közötti kereskedelmi szerződés elkészült és szövege van. A fogyasztási adók kérdése már rendezve van, éppen úgy a tarifa-kérdések is. A referensek ma a vasúti csatlakozások kérdését is teljesen megvitatták, így főképen az osztrák részről előtérbe tolt dalmát vasúti csatlakozást és ezzel kapcsolatban a kassa-oderbergi vasút dolgát is. Nehézségek ezekben a kérdésekben sem merültek föl többé.

A földmívelésügyi miniszter tárcája alá eső kérdések szintén megoldásra kerültek. Mire a magyar miniszterek ismét visszaérkeznek Bécsbe, bizonynyal elintézés nyerne már azok a differenciák, melyeket a magyarok közjogi önállósági törekvéseik kérdésénél felvetettek s eldől a junktim kérdése is; úgy hogy a végnélkül elhuzódó kiegyezési tárgyalások drámai utköző pontja szerdán véget fog érni.

Holnap a magyar kormány minisztertanácsot tart. Valószínű, hogy a kiegyezési tanácskozásban részt vett miniszterek kollegáik véleményét is ki akarják kérni. *Hir* szerint *Andrássy* belügyminiszter a kiegyezés megkötésére nagy sulyt fektet és azt óhajtja, hogy az összes kérdések az utolsó tanácskozások megállapodásaihoz képest intéztessenek el.

A néppárt békát nyelt

Giesswein mondja

Giesswein Sándor országgyűlési képviselő, a néppárt tagja ma nyilatkozott egy újságíró előtt a bécsi kiegyezési tárgyalásokról.

— Alapos okunk van attól tartani — mondta *Giesswein* — hogy a kiegyezés létrejön és ez a létrejövétel megint sok pénzbe lesz az országunk. Az előjelek olyanok, hogy hosszulejratu kiegyezés és felemelt kvóta lesz! Ebben azonban az osztrák néppárt nem szavazná meg olysimán a kiegyezést, mert sokan vagyunk, kik ilyen dologba semmiesetre sem mennénk bele. Sőt én azt hiszem, hogy a néppárt részéről egy ilyen kiegyezés a leghevesebb ellenállásra találna. Mi már elég békát nyeltünk le, amióta a koalícióban vagyunk. Egy újabb békát azonban nem birunk el, ez ellen védekezni fogunk.

Bizony, *Giesswein* igaz van: a sok béka azonban nemcsak a taktikázó néppártnak, hanem az ország gyomrát is megfeküdte már.

Megérkeztek!

Pihenni fognak

Wekerle Sándor miniszterelnök és *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter, valamint *Popovics* Sándor államtitkár este hét órakor érkeztek Budapestre. *Szterényi* és *Mezőssy* államtitkárok az esti kilenc órai gyorsvonattal jöttek meg. A miniszterek és tanácsosaik — mint félhivatalosan jelentik — azért nem töltik a vasárnapot Bécsben, mert négy nap felette fárasztó munka után és új fárasztó munka küszöbén egy napig pihenni is akartak. Kijelentik végül, hogy holnap nem lesz minisztertanács.

Apponyi Albert gróf a vasárnapot *Eberhardon* tölti, *Zichy* Aladár gróf pedig vajai birtokán.

A trónörökös a börzén

játszott, de megcsalták és ezért feljelentést tett. A *HIR* megírta, a félhivatalos cáfolta. A *HIR* várta, míg most beismerik a börzevesztését, csak hogy nem *Ferenc Ferdinánd* vesztett, hanem

HOHENBERG ZSÓFIA

aki véletlenül a trónörökös felesége

A minap megirtuk, hogy a bécsi börzés *Ferenc Ferdinánd* főherceg és trónörökös is próbálkozott. *Pechje* volt: vesztett. Megirtuk, milyen cégnél vesztett, megirtuk, hogy megcsalták, megirtuk, hogy egy milliót követelnek rajta, megirtuk, hogy a trónörökös nem fizetett, ellenben bünvádi följelentést tett a cég ellen. A hírünket átvette az egész világsajtó. Mert hogy az uralkodó-családok börzéznek, az nem új dolog, de hogy egy trónörökös be hagyja magát csapni és aztán a börzemanővert törvényszék elé kelljen cipelnie, az ritka érdekes dolog.

Hát persze, ha ilyen kellemetlenség történik, hol az első segély? A félhivatalosnál természetesen, amely hamar hozza a cáfoló-hordágyat és nagy esőngetés közepette „rosszakaratu koholmányokba” és „minden alapot nélkülöző ráfogásokba” pályázva viszi körül a sebesültet az európai sajtón. Hát cáfoltak akkor bennünket is, cáfoltak félhivatalosan, mi pedig hagytuk magunkat cáfoltatni, mert amit mi megirtunk, annak lelkiismeretesen utánajártunk, meggyőződünk az igazságról és tudtuk, hogy előbb-utóbb ugyis kiderül, hogy nekünk volt igazunk. Általában a tisztelt olvasó, ha cáfolatot talál, legyen meggyőződve róla, hogy arról mi is tudomást veszünk, pontosan elkönyveljük, de csak akkor beszélünk ismét róla, ha elérkezett az ideje, hogy a cáfolatra rácáfoljunk. Amikor az elvetett cáfolat kikel és kalászt hajt, akkor learatjuk.

Kikelt most a trónörökös cáfolata is. *Ferenc Ferdinánd* általában igen szereti ezt a műfajt. Amikor az újságok megirták, hogy elvette *Chotek* Zsófia grófkisasszonyt, mihelyt visszajött a templomból, első dolga volt az esküvőt megcáfolni. Tagadta a börzevesztését is és elfelejtette, hogy az osztrák törvényszéknek foglalkozni kell *Schlesinger* és *Koreff*, meg *Kapun* és *társa* urak ügyével, mert hiszen, ő jelentette föl őket. Most, hogy a tárgyalás, az egész ügy nyilvánosságra került küszöbön áll, jónak látták egy pótcáfolatot kiadni. A pótcáfolat így szól, hogy a börzén nem *Ferenc Ferdinánd főherceg*, hanem *Hohenberg Zsófia hercegnő* vesztette el azt a milliót. A beavatott körök azonban be lehetnének avatva abba is, hogy *Hohenberg Zsófia* *Ferenc Ferdinánd* trónörökös felesége, aki ezt a nevet a királytól kapta, amikor a trónörökös nejevé lett. Lehet, hogy a trónörökösnek kellemesebb, ha a milliós vesztés terhet a nyilvánosság előtt az ő válláról, átgördítik a feleségére és ha így van, mi szívesen rektifikáljuk multkori közlésünket. Tehát:

A milliót a börzén nem a trónörökös, hanem a trónörökösne vesztette el.

Új pénz

— Makáma —

Beck üzeni meg a magyarnak — hogy verné egy új pénz akarnak — e pénzt majd aranyból verik s százkoronássá nevelik. — *Beck* azt mondja róla, hogy érem — de én tudom, hogy meg nem érem — azt, hogy megtudjam: zöld-e, kék-e, — s hogy rajt van-e a király képe, — s ha rajta van; az jó-e, szép-e? — Egyáltalán: én azt hiszem — hogy eme pénzből nem eszem.

Éppugy, mint egy hercegi nő — ha egy napon világra jő — én nem kérdem, hogy milyen arcu — hogy tömzsi vagy molett, vagy karcsu, — mert már előre ki van zárva — hogy akárcsak egy félórára — e hercegi nőt én szeressem. — Hercegi nő s százkoronás — ő nem vagyok én babonás — de nem jön hozzám az sem, ez sem!

VASZARY

— A hercegprimás jubilál —

Egy szép, harmónikus életpálya fordulóját ünneplik a magyar papság székhelyén, Esztergom városában és a hazafias, derék bencések fészkeiben, Pannonhalmán. Holnap lesz kerek hatvan esztendeje annak, hogy Vaszary Kolos kardinális hercegprimás Pannonhalmán belépett a bencések szerzetes-rendjébe.

A főpásztor szerzeteshez méltó csöndben és visszavonultságban ünnepli jubileumát. Három napon át lelkigyakorlatokat végez a bencések közt, akikhez elszakíthatlan kötelékek fűzik.

Ha egy szerzetest főpapi székre emelnek, akkor a kitüntetett rendesen szekularizáltatja magát, azaz a pápa engedelmével kilép a rend kötelékéből. De Vaszary Kolos akkor is megmaradt bencés-szerzetesnek, amikor a hercegprimási székre ültették. *Ma is viseli a rend ruháját*, noha a rendtagok jogait nem gyakorolhatja többé.

A hercegprimásnak, mint szerzetesnek, nagyon egyszerű volt az élete folyása. Dolgozott, tanult, magabazárkózott. Aztán Komáromba rendelték gimnáziumi tanárnak. Már ebben az időben különös szeretettel tanusított a magyar történelem iránt, amelyet tanított is s kezdte megírni történetünk kiváló alakjainak életrajzát.

Komáromból Pápára helyezték át, ahol politikai téren is szerepet játszott. Amikor gróf Teleki László Pápán meglátogatta Batthyány Lajos özvegyét, a népszerű gróft Vaszary üdvözölte a város megbízásából. Egyházi szónoklataiban is erős hazafias érzés nyilatkozott meg s prédikációit rendkívül sokan hallgatták.

Később Esztergomba került s onnan Győrbe, ahol a gimnázium igazgatója lett. A városi törvényhatósági bizottságnak mindvégig tagja volt s a jogakadémián is tanított, ahol a művelődés-történelmet adta elő.

Szimpatikus, kedves modoráért nagyon kedvelték s ennek tulajdonítható, hogy a főpáti méltóságra első helyen őt jelölték. Mint főpát kiváló tevékenységet fejtett ki nemesak egyházi és tanügyi téren, hanem a rend gazdasági viszonyainak rendezésében is. A gazdálkodást intenzívve igyekezett tenni s fényes sikerrel járt ez a törekvése.

Tizenöt évvel ezelőtt foglalta el Símor János örökét, amelyben azóta bölcs mérséklettel, okos körültekintéssel munkálkodik. Csöndes, nyugodt életének mindössze két izgalmas időszaka volt: az egyházpolitikai harcok áldatlan lusztruma és egy gyilkos merénylet incidensének órái. Ismeretes, hogy egy Csólics Mihály nevű elvakult férfi, akit a primás tudtán kívül elbocsátottak a szolgálatból, meg akarta ölni a jólelkű főpásztort. Életét dr. Kohl Medárd mentette meg, aki maga megsebesült. Kohl azóta püspök lett, de ma is a primás mellett él.

A hercegprimás most betegeskedik, nagyon gyöngye s azért aligha utazik Pannonhalmára, ahol eddig minden jubiláris évfordulóján tartózkodott ájtatosságok közepette. A jubileum alkalmából — mint *A Hír*-nek jelentik — Vaszary Kolos újból nagyobb összegű jótékony és egyházi, valamint kulturális alapítványokat tesz.

Árpád fejedelem ünnepe. Pusztaszerre vándorol a holnapi vasárnapon a magyar. Nagy ünnepet ül ott holnap a nemzet: Árpád fejedelem ezredévéhez érkezünk el. Soha évforduló nevezetesebb nem volt, mint ez a mostani. Mert nehéz órán küldi reánk tündöklő fényét. Az erősségünk nekünk mindig a multunk volt. Haj, sok gyász köszöntött már a magyarra, nehéz bajok tépték, súlyos gondok gyötörték és bizony, sokszor állt már csüggedten az árva magyar remény: hogy vajjon fölvirrad-e még nekünk valaha? A multunk táplált az inségek idején; és hogyne táplálna ez a mostani ünnep, amikor történelmünk legragyogóbb idejéhez vezet el a turulos vezérhez, honunk megalapítójához, első fejedelmünkhöz s ahhoz a gyűléshez, amely a szeri-pusztán folyt s az első alkotmányunkat adta nekünk. Árpád fejedelem emlékéből száll felénk a legtisztább biztatás, hogy nem vesztet el a magyar. És

holnap kalaplevéve, énekes, imádságos szájjal járuljunk ama jelhez, amelyet neki szenteltünk és vigyük el neki minden hálánkat s a magyar mezők minden virágát, — nagy ajándékot kapunk érte: ujjabb ezer esztendőre való erőt a küzdéshez, a harchoz és a dicsőséghez.

Forradalom Triesztben

Véres zavargások voltak az este Triesztben a kenyér miatt. A pékek lázították föl a népet gyalázatos ár-emeléseikkel. Tüntették, dühöngött és romtolt a tömeg. A revolverek is előkerültek. Harminc letartóztatták.

Trieszt, szeptember 14.

Az este Trieszt városa teljesen ki volt szolgáltatva a tömeg dühének. Órákig tartott a zendülés, s az egész város területére kiterjedt. A pékek lázították föl a népet. A liszt árának emelkedésére, s a munkaerő drágulására való hivatkozással fölemelték a kenyér árát. Nehány nappal utóbb megismételték az ár-emelést. A szocialisták erre elhatározták, hogy tiltakozni fognak az uzsora ellen. A tiltakozás erőteljesebben végződött, mint ahogy előrelátható volt.

Ezrekre menő tömeg gyűlt össze a tiltakozó-gyűlésre. *Paguini* szocialista képviselő volt az első szónok. Dühösen ment neki a kormánynak, az agráriusoknak és a városi hatóságnak. Azt mondta, *ez a három faktor az oka a kenyér megdrágulásának*. A klikkekről, a börtöről beszélt még ezután s a szavai rettentően felizgálták a népet.

A gyűlés után a tömeg fölvonult a város utcáin és borzalmasan garázdálkodott. Triesztben nincs sörcsarnok, kávéház, vendéglő, amelynek ablakait kövekkel be ne zúzták volna a szocialisták. A gáz-kandelábereket ledöntötték. A kávéházak márványasztalait vasdarabokkal összezúzták. A Nagy-téren levő *Specchi-kávéház* kára ezrekre rug. A *Café d'velli di Chiozza*, a *Café Francese* és még vagy tíz kávéház egyáltalán nincsen kinyitható állapotban. A vendégeknek *futva kellett menekülniök*, mert a tömeg dühe nem ismert határt. Tele volt ordítással az utca.

— *Éljen a forradalom! Le az urakkal! Kenyeret a népnek!* — ezt kiáltották a tüntetők.

Mindenfelé forradalmi dalokat énekeltek. A szállókat is megtámadta a csöcselék. A „De Lorme” szálló omnibuszát, amely a bécsi gyorsvonat utasait szállította be, *kövekkel megdobálták*. Leirhatatlan pánik vett erőt a városban. Egész sereg idegen még az este elutazott. *Öt súlyos sebesülés történt és megszámlálhatalan az apróbb sérülések száma.*

A garázdálkodásért a rendőrség felelős, amely tudott a szocialisták tüntető szándékáról és semmiféle óvintézkedést nem tett. Az a kevés rendőr, aki szolgálatban volt, semmit sem tehetett a tömeg tulerejével szemben. A kereskedők a rendőrségen fognak kártérítést követelni. Csak miután a tömeg már órák óta garázdálkodott, rukkolt ki elég rendőr. *Sok revolverlövés is esett*, szerencsére azonban sebesülés nem történt. Az éjszaka folyamán harminc embert letartóztattak.

Emberirtó manőverek

**Fütyül az „éles”
roskad a baka
De azért hajrá!**

— *A HIR tudósítójának telefonjelentése.* —

Zágráb, szeptember 14.

Zágrábban, sőt egész Horvátországban a legnagyobb izgalmat keltik azok a véres események, melyek a horvát nagygyakorlatokon egymásután lezajlottak. Tegnap, a manőverek utolsó napján is három olyan baleset történt, melynek oka csak a legénység agyonkínözásában, a főlebbvalók elvakult katonai bornirtságában kereshető.

Brulovia és *Dugaresa* között az egész zágrábi horvát honvéd-hadtest gyakorlatozik s mint ellenfél a zágrábi közös ezredek állanak vele szemben. A legénység két nap, két éjszaka óta állandóan talpon van, sőt a legutóbbi huszonnégy órát szakadó esőben, teljes felszerelés sulya alatt görnyedve töltötte. Természetes tehát, hogy honvédek, közösök egyaránt fáradtak és álmosak volta, úgy hogy a gyakorlat vége felé egész századok alig-alig álltak a lábukon.

Az utolsó sortűzek egyikénél a közösök egy szakaszvezetője *szétzúzott combbal roskadt össze*. Egy véletlenül ellőtt élesgolyó találta el. Mielőtt a szakaszvezető sebet kimosták és elszállították volna, főhadnagya figyelmeztette a gyakorlatok vezetőjét, hogy veszedelmes az agyonhajszolt legénységgel folytatni a harci játékot. De nem hallgattak rá. S a következő sortűznél már a 96. gyalogezred egyik katonája *bukott el véresen, éles lötléstől találva*. A második szerencsétlenség után végre beszüntették a manővert.

Turn mellett, Károlyváros közelében élelmezési csapatok gyakorlatoztak a zágrábi vadászászlóaljjal s a vadászok parancsnoka megremülve vette észre, hogy a sortűznél egész zápor élestöltés fütyül emberei közé. Szerencsére csak két könnyebb sebesülés történt. A vizsgálat megállapította, hogy a legénység azt kapta utasításul, hogy ha elfogy a vaktöltés, *lőhet élessel is az ellenségre*, csak vigyázzon, hogy a lövések vagy a földbe, vagy a levegőbe furdójanak!

NYILTTÉR

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szt. Lukácsfürdő
gyógyfürdő, Buda.
Téli és nyári
gyógyhely.

Természetes forró-meleg kénos források, iszapfürdők, iszapforogatók, massage, vizgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyvízszodák. — Olcsó és gondos pensió. — Csuz-, kőszvény-, ideg-bőrbajok ellen. Lakás, ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda.

Tüdő-mellbajok

(tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkőpék, tüdő-neshurut, kitűnő eredménnyel gyógyíthatnak új gyógymódokkal, inhalációkkal és

szérumoitásokkal

Dr. HARMAT GYULA tüdőbajok rendelőintézete—inhalatorium
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
Rendelés 11-12. 2-4-ig.

Étvágyat javít, gyomorrontást megakadályozza a

KRISTÁLY-forrás

szénsavval telített ásványvíze. Legtisztább és legegészségesebb asztali és borvíz. Vidékre és külföldre kérjen fuvardíjmentes szállítástól árjegyzést és címezzé:

Szt. Lukácsfürdő Kútállaját, Budapest-Budán.

HUZATMENTES, SZELLŐS HELYSÉG AZ
EGÉSZSÉG FENNTARTÓJA!

A „HUNGÁRIA“ magy. kir. szabadalmazott
védjegyzett és kitüntetett
ABLAKSZELLŐZTETŐK ÉS AJTÓCSUKÓK

kétségtelenül a legjobbak. Képes árjegyzékkel
és felvilágosítással készséggel szolgál a
magyar kir. szabad. HUNGÁRIA önműk.
ajtócsukó és ablakszellőztető, lakatosárak,
napellenzők, vasszerkezetek, ajtó- és ablakredőny-gyár

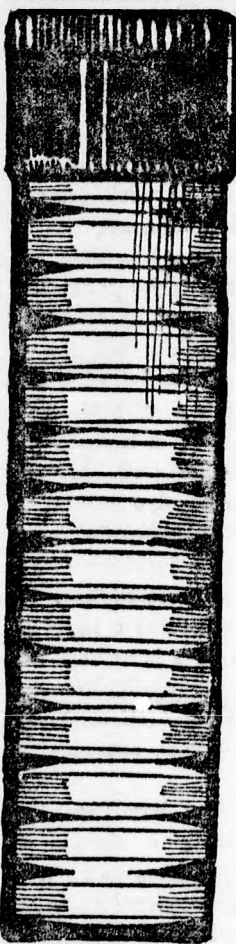
KORÁNYI ÉS FRÖHLICH
Telefon 23-76. BUDAPEST Gyár-utca 2/H

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).

Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek.
Legnagyobb butorszállítási költőtétési és beraktározási vállalat. Ajánlja úgy helyben és vidékre, valamint a közlegő, nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást

A száj és a fogak
ápolására

nélkülözhetetlen

szerek:

Dr. Dembitz

Aseptol

szájvizpasztilák,

ASEPTOL ASEPTOL
fogpor fogkefe.

Orvosi vélemények gyűjteménye minden dobozhoz mellékelve.

Aseptol szájvizpasztilák 1 doboz 2 kor. 1 zsebtubus 50 fill. Aseptol fogpor 1 doboz 80 fillér. Aseptol fogkefe férfi K. 1.50, női K. 1.30, gyermek K. 1.—

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában és illatszertárban.

Készíti és központi fóráktár: Dr. Dembitz fog- és szájápoló szerek laboratóriuma Budapest, Rákóczi-út 10. szám.

„A kegyesrendi kórház titkai“

— Levél a szerkesztőhöz —

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

B. lapjának e hó 3-iki száma *A kegyesrendi kórház titkai* cím alatt egy közleményt hozott, amelyben a gondozásom alá tartozó zágrábi kórház erkölcsi életét feslett színben tüntette föl. A cikk forrásául a „Novosti“ című zágrábi lap volt megjelölve.

Erre a lapra vonatkozólag első sorban is meg kell jegyeznem, hogy az az irgalmasrend szolgálatát Horvát-Szlavonországok területén nemcsak nem méltányolja, hanem még nehéz helyzetét tetőzni igyekszik.

Ez intencióit a horvát lapnak zágrábi kórházunk erkölcsi életéről közrebocsátott legutóbbi közleménye legeklatánsabban igazolja, mert annak tartalma az általam megejtett vizsgálat alapján minden vonatkozásában teljesen légből kapottnak bizonyult. Ettől a laptól azonban rektifikációt nemis kérek, mert ellene az irgalmasrend erkölcsi életének igaztalan pellengetre való állítása miatt a bíróság oltalmát vettem igénybe.

Minthogy Nagyságod lapja a horvát közlemény alapján szintén tárgyalta a zágrábi kórház belső ügyeit, nagyon kérem, méltóztassék felszólalásomnak *A Hír*-ben helyt adni.

Kérésom teljesítését kérve és megköszönve, vagyok

Budapest, 1907. évi szeptember hó 13-án.

Kiváló tisztelettel

Thuróczy Kornél,

az irgalmasrend magyar tartományi főnöke.

Tartalékos katonák — a börtönben

A nemzeti küzdelem áldozatai Császári szellem — Szegeden

Uj bécsi merénylet

Nincs kegyelem!

Jekelfalussy és Bolgár nyilatkozata

Már jelentette *A Hír* a legújabb katonai botrányt, melynek színhelye Szeged, ahol néhány katona pár év előtt koszorút tett a legnagyobb magyar: Kossuth Lajos ércszobrára. A koszorút, egy svare-gelb parancsnok utasítására elrabolták a szoborról, de a katonák szívéből nem tudták kiölni Kossuth Lajos imádatát. Ugyanabban a gyalogezredben, melynek legénysége oly fölemelő módon adott bizonyosságot hazaszeretéről, most megint fölütötte fejét az osztrák császári szellem és gyalázatos módon üldözőbe vették a tartalékos katonákat. Börtönbe vetettek negyvenkét embert, mert a gaz darabont-rendszer idején — a koalíció vezérlőbizottságának egyenes fölhevására és biztatására! — nem vették át a katonai behívó-cédulát. Polgár emberek voltak akkor, midőn ezt, nagyon helyesen, megtagdák és most mégis bünhődniök kell. Még pedig keservesen, tizenégy napig börtönnel! Ezek a szegény, derék és hazafias emberek a nemzeti küzdelem áldozatai. Ezt a tényt meg kell állapítani, amikor látjuk, hogy a kormány szó nélkül türi a k. u. k. armádia gyalázatos arcu-levését, mely nem csak annak a negyvenkét tartalékosnak szól, hanem az egész nemzetnek, első-sorban pedig — a kormánynak. Bécs keze, ez a veszedelmes, szennyes kéz ismét hozzányúlt a magyar nemzeti önértékhez. A kormány néma, a függetlenségi párt pedig, melynek kötelessége volna elégtételt szerezni a mélyen megbántott, rabságát szenvedő polgároknak, szintén hallgat. Átok ül ezen a Wekerle-kormányzaton. Borzasztó, hogy uralma alatt mennyi szegény, megalázás és üldöztetés éri a nemzetet. A kormány tagjai pedig ölhetett kézzel türik mindezt, türik a szegedi arcu-levést is, pedig őket terheli az erkölcsi kötelesség sulya, nekik kellene tenni arról, hogy magyar földön ne üldözzék a magyart holmi bitang jött-ment osztrák katonák. A legszigorubb megtorlást követeli az ország közvéleménye, mely kezd immár tudatára ébredni annak, hogy Wekerle kormánya közönséges kirendeltsége Bécsnek. Ha a párját ritkító szegedi botrányért nem kapunk elégtételt, ez a föltevés valóban jogosult.

„Nem tudok semmit!“

Hallgat a tisztikar

Szeged, szeptember 14.

A szegedi 46-ik gyalogezred parancsnoksága azt hitte, hogy a tartalékosok fogság-bavetése titokban fog maradni. Most rendkívül dühös az ezredes, hogy embertelen bánásmódja nyilvánosságra került. Szigorú parancsot adott ki, hogy tartsa mindenki a száját, semmit el ne áruljanak a dolgról. Ma délelőtt *A Nap* tudósítója beszélgetett a 46. ezred ügyeletes állomástisztjével, ki ezeket mondta:

— Nagyon sajnálom, nem vagyok felhatalmazva arra, hogy bármit is mondjak a dolgról. Én nem tudok semmit. Egyébként is, mielőtt közvetlen fölébvalómmal, aki ez idő szerint nincs a kaszárnyában, nem közöltem a dolgot, még annyit sem mondhatok, mint a mennyit már eddig mondtam.

„Nem tudok semmit!“ Ez a jelszó az egész ezredben s bár a tiszték valamennyije tudja a dolgot, nem beszélnek róla, minden felvilágosítást megtagadnak.

Nyilatkozik Jekelfalussy

A Hír egyik munkatársa telefonon felhívta a lonti birtokán tartózkodó Jekelfalussy Lajos honvédelemügyi minisztert, aki a szomorú ügyről a következőket nyilatkozott:

— Nem hallottam semmit a 46. gyalogezred pót-tartalékosainak sorsáról. Kö-

zelebb van önökhez Bolgár Ferenc honvédelemügyi államtitkár, aki most a fővárosban tartózkodik. Kérdezzék meg az ő véleményét. Különben nem mondhatok véleményt olyan dolgról, amelyet nem ismerek. Nem felelhetek más ember cselekedetért és nem is illelkezhetem felette.

— És ha hivatalos formában, mint pozitív tényről értesülne a kegyelmes ur erről a felháborító merényletről, mit szólna hozzá? — kérdezte *A Hír* munkatársa.

— Ne forszirozzák a választ. Tessék Bolgár Ferenchez fordulni. Nem nyilatkozhatom olyan ügyben, amelyről mitsem tudok.

Bolgár államtitkár nyilatkozata

A Hír egyik munkatársa ma este felkereste Bolgár Ferenc honvédelemügyi államtitkárt, aki a következőket mondotta a fogva tartott szegedi bakákról:

— Hivatalos tudomásom nincs a dolgról és nem is értem, hogy tulajdonképpen miről van itt szó. A 46-ik ezred a temesvári hetedik hadtest kötelékébe tartozik; ennek a hadtestnek a fegyvergyakorlati azonban csak szeptember 18-án végződnek, amint ez a lapokban is közölve volt; így eddig senki sem lehet elbocsájtva. Tehát nem arról van szó, hogy valakit a gyakorlatok után visszatartottak volna. Különben is nem az a szabály, hogy a fegyvergyakorlat 13 napig tart; a védtörvény értelmében minden közös hadseregbeli három ízben huszonnyolcnapos fegyvergyakorlatra van kötelezve. A honvédségnél, — ahol csak két esztendő a szolgálati idő — a gyakorlatozás kivétel nélkül 35 napig tart. De a hadügyminiszterium hosszú idő óta méltányosságból és takarékoságból a tartalékosokat kétszer 13 napra és egyszer 28 napra szokta behívni. Még pedig a 28 nap rendszerint az őszi gyakorlatokra szokott esni. Lehet tehát az is, hogy talán olyanok, akik azt gondolták, hogy csak tizenhárom napig lesznek a gyakorlaton, most huszonnyolc napig gyakorlatoznak. A tényállást, sajnos, nem tudom . . .

— Egyes lapokban azt olvastam, hogy 1905-ben a koalíció felszólítására számos tartalékos nem fogadta el a behívót és azért akarnák ezeket büntetni. Nincsenek kéznél az alkotmányos harc idejéből való adataim, de arra emlékszem, hogy a koalíció sohase szólította fel a tartalékosokat arra, hogy be ne vonuljanak. Arról, hogy a tartalékosok fegyvergyakorlati kötelezettségüknek ne tegyenek eleget, a Bánffy-féle határozati javaslatban se volt szó. Ha tehát a végett büntetnék a tartalékosokat, hogy nem vonulnak be a fegyvergyakorlatra, csak természetesen találánám, ilyen nem bevonulást mindig meg lesznek büntetve. És ha netalán éppen olyanok lennének megbüntetve, akik 1905-ben nem vonultak be, evégett senki se bujhatna a koalíció háta mögé, — mert mint mondtam, a koalíció, illetőleg a vezérlőbizottság azt sohase hangoztatta vagy mondotta, hogy a fegyvergyakorlatra kötelesek ezen kötelezettségüknek ne tegyenek eleget. Mäskülönben nem tudom, hogy történt-e egyáltalában valami; csak azt tudom, hogy 18-án lesz vége a hadgyakorlatnak és így jogosan senkisép panaszkodhatik a miatt, hogy ott tartják.

Bolgár államtitkár, amint az nyilatkozatából látnivaló, nincs még informálva a szegedi bot-

rányról. Ez pedig megtörtént. Igenis, az a negyvenkét katona a nemzeti küzdelem áldozata; tesék csak föllapozni együtt folytatott gyönyörű küzdelmének aktáit: belőlük Bolgár államtitkár ur is meggyőződhet erről.

Könyörögnek az ezredesnek „Mars ki!”

— A Hír tudósítójának telefonjelentése. —

Szeged, szeptember 14.

A tizennégynapi fogságra ítelt tartalékos katonák valamennyien szegény, családos emberek, akiknek hozzátartozóik a legnagyobb nélkülözésnek vannak most kitéve. E szerencsétlen polgárok családtagjai, feleségeik és gyermekeik ma megjelentek a negyvenhatodik ezred kaszárnyájában és bebocsátást kértek az ezredeshez. Hosszas tárgyalás után az ezredparancsnok helyettese fogadta őket. Asszonyok és gyermekek sirva borultak le és térdénállva könyörögtek a parancsnoknak, hogy bocsássa szabadon kenyérkeresőjüket. Az ezredparancsnok helyettese azzal felelt a kétségbeesett asszonynépnek, hogy felhivatott egy csomó katonát és kidobatta őket a szobából, aztán a kaszárnya épületéből.

Klamm őrnagy fenyeget

— A HIR tudósítójának jelentése. —

Szeged, szeptember 14.

A 46. gyalogezred ezredese távol van a várostól s helyette Klamm János őrnagy végzi az ezredparancsnoki teendőket. Klamm János fogadta ma a becsukott katonák feleségeit, akiknek könyörgését sem akarta meghallgatni. Durván rájuk támadt s azzal fenyegetődött, hogy katonákkal dobattja ki őket. Ezt a fenyegetést be is váltotta. A kétségbeesett asszonyok most Szeged függetlenségi képviselőjéhez fordulnak és sürgős közbenjárását kérik.

Kiegyeznek!

— Makáma —

Én mondom önnek: — Bécsből lejönnek — majd visszamennek — megint lejönnek és — úgy hívják, hogy kiegyezés. — Erről kiadnak több kommunikét — mikből ne higgyen soha egy igét — közben nincs szó se kvótáról, se bankról — se nagyhatalmi rangról — végül halljuk a nótát: — hogy emelik a kvótát — s hallunk egy másik hangot: — nem kapjuk meg a bankot — s önálló vámtérületünk — tovább is Ós-Buda nekünk. — Mindent elvesznek tőlünk — sőt pénzt vernek belőlünk — végül Beck zsebébe tesz és — azt mondja: kész a kiegyezés!

Jön a tifusz Boszniából Szolnokra

— A HIR tudósítójának jelentése. —

Szolnoki távirat nyomán A Nap riasztó hirt közölte: Szolnokon járványszerűleg kitért a tifusz. A távirati jelentés tömeges megbetegedésekről szól. A veszedelmes betegséget a Boszniából hazatért 68-ik gyalogezred katonái hurcolták volna be a városba.

A Hír tudósítója beszélt dr. Pap Gáborral, a szolnoki kórház igazgatófőorvosával, aki a tifusz megbetegedések dolgában a következőképpen nyilatkozott:

— Az ijedelem korai volt. Tifuszjárványról egyáltalán nem tudnak itten. A vezetésem alatt álló kórházban kezelés alatt áll ugyan néhány tifuszos beteg, de arról nincsen semmi értesülés, hogy ezenkívül előfordult volna a városban több megbetegedés. A hatóság különben fokozott éberséggel ügyel arra, hogy a mostani járványos világban semmi mulasztás ne terhelje. Ez idő szerint szó sincs itten tifuszjárványról. A katonaság soraiban történt tömeges megbetegedésekről nincs tudomásom.

Tifusz-járvány tehát egyelőre nincsen Szolnokon. Nagy veszedelemmel fenyeget az, hogy bevonult Boszniából Szolnokra a 68-ik ezred, amely mint A Hír jelentette, tifuszjárvánnyal teljesen meg volt fertőzve. Minden óvintézkedés helyén van tehát, sőt szükséges.

VESZEDELEMBEN a színészek nyugdíj-pénze!

Uton 200,000 korona

a hazai első takarékpénztárból a Magyar takaré- és bank részvény-társaság felé

Kavarodás a színészek között

Kinos szenzáció lappang a Vigszínház és az Országos Színészegyesület és Nyugdíjintézet mögött. A Vigszínház igazgatósága hadat üzent az Országos Színészegyesület Nyugdíjintézete vagyonának. Arról van szó, hogy Faludi Gábor, a Vigszínház bérlő-igazgatója főnöki tekintélyével rábirta Ditrói Mórt, a Vigszínház művészeti igazgatóját, hogy ő viszont elnöki tekintélyével vegye rá az országos Színészegyesület igazgató-tanácsát arra: hogy a Nyugdíjintézet kétszáz ezer koronányi vagyonát vegyék ki a Pesti hazai első takarékpénztár-egyesületből, ahol évtizedeken át volt elhelyezve és tegyék be a Magyar takarékpénztár és bank részvénytársaságba, a mely lehet szolid, vagy inszolid, lehet megbízható, vagy megbízhatatlan, de összeférhetetlen föltétlenül: az elnökgazgatója Faludi Gábor, a Vigszínház bérlő-igazgatója és ügyésze Faludi Jenő dr., a Vigszínház és egyben a Színészegyesület ügyvédje. Ezt a lehetetlen vagyoni tranzakciót a Színészegyesület igazgató-tanácsa, a mely nagy titokban összeült, megvalósította, elhatározta azt a lehetetlen tervet, hogy öttagu bizottságot küldött ki, amely a bankkal az átvételi tárgyalásokat folytassa. Mindez az elmúlt héten történt.

200,000 korona

A Pesti hazai első takarékpénztár egyesületből a Magyar takarékpénztár és bank részvénytársaságba

A kétszáz ezer korona az Országos Színészegyesület nyugdíjintézeté. Szegény, megöregedett színészesaladók alamizsnája. Színész-özvegyek, árvák egyetlen reménye. Egyszóval: az egész magyar színész-világ féltékenyen őrzött kincse, vagyona.

A Pesti hazai első takarékpénztár, ahol ez az összeg évtizedeken át kamatozott, az ország egyik legelső, legnagyobb, legtekintélyesebb pénzintézete. 1839-ben alakult, tehát közel hetven éves. Tizenöt millió korona az alaptőkéje. Van hat főintézete és harminc fiókja. Betétösszege: ötven millió korona. Igazgatóságának tagjai: Kléh István, báró Dániel Ernő, Hatvany Deutsch Sándor, Szilágyi Ödön, Sigray Pál stb. . . .

Ezzel szemben a Magyar takarékpénztár és bank részvénytársaság, amely valóban szebb és rövidebb nevű az előbbinél, a szó szoros értelmében egészen fiatal bank. 1906-ban alakult. Tehát vagy hét-nyolc hónapos. Alaptőkéje — állítólag — ötszáz ezer korona. Betétösszegét a Magyar Compasszvényli elárulni. Egy főintézete van és főintézetében talán hat-nyolc asztala, tehát összesen egy kis jóakarattal szintén van harminc fiókja. Igazgatósága: Faludi Gábor, a Vigszínház bérlő-igazgatója, Wollák Soma, Faludi rokona, Faludi Jenő dr. ügyvéd stb. . . .

Mindezt azért mondtuk el, hogy mindenki tudja meg, mi az a kétszáz ezer korona, amiről szó van, milyen az a bank, ahol ez az összeg nem volt elég jó helyen és milyen az a másik, ahol teljes biztonságban lett volna.

Megindul az akció

Faludi Gábor megindította

Rossz idő jár a bankokra, ugyis, mint bankokra, ugyis, mint szövetkezetekre. Faludi Gábor, aki tehát nemcsak színigazgató, hanem egyben bankigazgató is, nagyon jól tudta ezt. Minden kö-

vet megmozgatott, hogy pénzt szerezzen a megszorult bank felfrissítésére. Megmozgatta Ditrói Mórt is, az Országos Színészegyesület elnökét, a Vigszínház művezető-igazgatóját, aki ebben a minőségében neki fizetett alkalmazottja. Ditrói Mór, az alkalmazott, a szorongatott, bizonyára meggondolatlan elhamarkodottságában ráállott a megbízásra. Megígérte, hogy összehívja a Színészegyesület igazgató-tanácsát, ráveszi a tanácsosokat arra, hogy a nyugdíjintézet pénzt vegyék ki a régi helyéről és helyezték el a Magyar takarékpénztár és bank részvénytársaságba.

Meghívó a kiválasztottaknak

Sok tagja van az Országos Színészegyesület igazgatóságának, de csak néhányan, a kiválasztottak kaptak rá meghívót.

A meghívó szövege ez volt:

MEGHIVÓ

az Országos Színészegyesület és Nyugdíjintézet igazgató-tanácsának rendkívüli ülésére

1907. szeptember 10-én kedd d. u. 4. ó.

Tárgy: A vagyonehelyező biz. jelentése.

Ezt a meghívót tehát csak néhányan, a kiválasztottak kapták meg az igazgatósági tagok közül.

Faludi tervez, Ditrói végez Igazgatósági ülés suttyomban

Kedden, szeptember tizedikén délután már meg is tartották az igazgatósági ülést. Jelen voltak: Ditrói Mór elnök, a Vigszínház művészeti igazgatója, dr. Faludi Jenő ügyész, Faludi Gábor fia, dr. Komor Gyula, a Vigszínház titkára, Szilágyi Vilmos, a Vigszínház rendezője, Vider Dezső, az Operaház rendezője, Szirmai Imre, Környei Béla, a Királyszínház és Mészáros Lajos, a Nemzeti Színház tagja.

A gyűlésen, amely délután négy órakor kezdődött a Színészegyesület Baross-téren levő palotája gyűléstermében, Ditrói Mór elnök előadta, hogy a nyugdíjintézet kétszáz ezer koronáját helyes volna a régi helyről kivenni és elhelyezni valahol, ahol nagyobb kamatot adnak. Több ajánlat érkezett. (Valóban csak egy: a Magyar Takarékpénztár és Bank Részvénytársaság ajánlata.) Az ajánlatok között — folytatta Ditrói — a Magyar Takarékpénztár és Bank Részvénytársaságé a legkedvezőbb. Ezt elfogadásra ajánlja.

Az igazgatóság jelenlévő tanács-tagjai ezt már örömmel fogadták. Egy tag ajánlatára rögtön kiküldtek egy bizottságot, amely a bankkal tárgyalásokat folytasson. Ebbe a bizottságba beválasztották a következőket: Ditrói Mórt, dr. Komor Gyulát, Szilágyi Vilmost, Szirmai Imrét és Vider Dezsőt.

A bizottság már másnap meg is kezdte a tárgyalásokat a bankkal a Vigszínház épületében, Faludi Gábor szobájában.

Kavarodás a színészek között

Kedden este a színészek körében elterjedt a tanács határozatának a híre. Nagy lett az elkecseregés. Leghangosabb volt a Nemzeti Színház udvara. Hangosan és elkecseregten tárgyalták az ügyet. Gál Gyula egyenesen megkérdezte Molnár Lászlót:

— Mit szólsz ahhoz, hogy a színész-nyugdíjat

el akarják helyezni valamilyen harmadrangu kis bankban?

— Semmit sem tudok a dologról és hihetetlen elöttem — válaszolta Molnár. — Nem kételkedem Ditrói jóhiszeműségében, de még a bank szoliditásában sem. Ez a csufság nem történhetik meg. Minden erőmmel meg fogom akadályozni.

Ez a kijelentés, amit Molnár László tett, fölébe jutott Faludiéknak. Másnap kapacitálni kezdtek Molnár Lászlót, de ő hajthatatlan maradt. Levelet írt Ditróinak, amelyben lehetetlennek tartja azt, amit ők terveznek. Azonnal megjött a levélre a válasz. A levél, amelyen igen sokat gondolkozhattak, azt tartalmazta, hogy a dologból nem lesz semmi, mert Faludiék az ajánlatot visszavonják saját elhatározásukból.

A Hír egyik munkatársa ebben az ügyben beszélt Molnár Lászlóval. Ő tagja a Színészegyesület elnökségének:

— Nem hívtak meg arra az emlékező keddi ülésre, így csak privát uton tudtam meg, hogy mi készül a színészek nyugdíjpenzével. Az volt az első impresszióm, hogy Ditrói Mór, aki feltétlenül remek uriember, amiben kételkednem nem szabad, valószínűleg beugrottam a dologba. Mindjárt megmondtam, hogy akár szolid a bank, akár nem, a terv, a kétszáz ezer korona átvitele meg nem engedhető. Megmondtam azt is, hogy küzdeni fogok teljes erőmmel az ellen, hogy a terv meg ne valósulhasson.

Faludiék terve, az igazgató-tanács határozata a színészek körében végtelen nagy elkeseredést keltett. Valamennyien, akiket megkérdeztünk, kétségbeesve tiltakoztak a képtelen terv ellen. Most, hogy a dolog ezen közlemény után nyilvánossá lett és valószínűleg dugába dől, még mindig nagy a színészek haragja. Elkieseríti őket az a tudat, hogy existenciájuk egyetlen biztosítékával, nyugdíjpenzükkel néhány ember a saját érdeke szerint azt tehet, amit akar.

Kedden újabb ülés lesz ebben az ügyben. Színészkörökben nagy, izgatott érdeklődéssel néznek elébe.

A legifjabb betörő

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Debreczen, szeptember 13.

A debreczeni rendőrség tegnap egy tizenegy éves gonosztevőt tartóztatott le. Bocsik Józsefnek hívják a csenevész, fejletlen fiút, aki ilyen korán indult a züllés lejtőjére és már kész betörő. Bocsik József egy gyakorlott, tehetséges tolvajt is megszégyenítő vakmerő betörést követett el. Cseresznyés Sándor építőmester családjával az elmúlt hónapot furdón töltötte s csak nem rég jöttek vissza Debreczenbe. Amint beléptek a lakásba, kellemetlen meglepetés érte őket. A szobákat teljesen feldulva találták. A szekrények mind fel voltak feszítve. A család ékszertárgyai egytől-egyig eltűntek. Gyűrűket, karpereceket, órákat és egyéb értékes tárgyakat vitt el az ismeretlen betörő. A kár ezer koronára rugott. A debreczeni rendőrség erélyesen nyomozta a tettést, de eredménytelenül. A rendőrség ugyanis az ismert betörők és tolvajok között kutatott. Csak később jött rá, egy karperecéről szóló zálogcédula révén, hogy a tettes Bocsik József egy tizenegy éves gyermek. A fiút elfogták, vallatni kezdték. Tagadott mindent. Mikor megmotozták, több zálogcédulat találtak nála, valamennyi ékszerekről szólott. Ekkor aztán töredelmesen bevallotta a bűnét. Elmondotta, hogy a lakás ablakát hetekkel ezelőtt kitorrta és azon keresztül mászott be. A vizsgálat során kiderült, hogy a fiút a saját édesanyja bujtogatta fel a betörésre s a lopott értéktárgyakat is nagyrészt ő zálogosította el. Bocsik Józsefet, mivel még csak tizenegy éves, nem lehet megbüntetni. Anyja ellen azonban felbujtás és orgazdaság miatt megindították az eljárást. A fiatal betörőt azonnal javítóintézetbe küldték, ahol különben van már egy tizenöt éves testvére.

A HIR

Gennari

A „jó angyalt“ becsukják

Két hónap előtt A Nap ritka szerencsével leleplezte Gennari Giuseppe olasz származású vivómester hipnotikus üzemleit, a jó angyalt, a gonosz szellemet, a táncoló kicsiny asztalkát, rajta a markáns ujjlenyomatokkal, melyek azóta számos kuplé, népdal és bohózat útján ugyszólván örökre elfoglalták helyüket a nép szívében. Akárcsak a köpenieki suszter, olyan népszerű lett a derék jó angyal, melynek szárnyacsapásait csak hosszadalmas láрма és dörgés után hallotta meg a budapesti magyar királyi államrendőrség, amelyiket egy jámbor postakocsi nyakoncsipése csak nemrég is kéjgörcsök karjaiba kergetett.

Boda főkapitány akkoriban szabadságon volt, irodája ajtait lezárta és képviselőként a helyettes tisztviselő urak, csak nehezen határozták el magukat némi munkára. Féltek a jó angyaltól s csak akkor indították meg a nyomozást, amikor A Nap egy hetes szorgos munka után ugyszólván a bört is lehuzta a földöntuli szellemek olasz származású kedvencéről. A rendőri nyomozat azután konstatálva A Nap adatait, megállapította, hogy a Gennari-féle ügynél bonyolultabb szenzációt negyven év óta nem látott Magyarországon és indítványozták Gennari letartóztatását.

Ekkor azután jelentkezett az ügyészség s a sok pápaszem között elveszett a szenzáció. Maga a zsenialitásáról közismert Selley főügyész heteken keresztül folytatott vizsgálatok alapján elutasította az elpusztított Eránosz családjának beadványát, melyben bűnügyi vizsgálatot kértek Gennari rablott vagyonára.

Igy állt az ügy eltaposva, agyonvizsgálva és tönkrenyomozva, míg végre a mai nap szenzációs fordulattal szolgált.

Dr. Kiss István vizsgálóbíró a mai napon megsemmisítette az ügyészi végzést és minden valószínűség szerint huszonnégy órán belül Gennari vivómester urat zordon detektívek fogják beszállítani a Markó-utcai ugynevezett törvényszékre. A végzést, mely kimondja a bűnügyi zárlatot, ma d. u. 5 órakor kézbesítették az Eránosz familia védőügyvédjének, dr. Kovács Józsefnek, aki ma A Hír munkatársát következőképp informálta:

— A mai nap nagy fordulat a Gennari-ügyben. Boldog vagyok, hogy győzött az igazság és A Nap. En ügyvéd vagyok, két az eskü és a titoktartás, egyebet nem mondhatok! . . .

Azokról, akik mindent tagadnak, cáfolnak és állandóan sárgára, meg zöldre vannak festve, — még ráérünk beszélni. Ma a tény a fő. Nekik ugy is eléggé fáj a dolog.

Budapest, szeptember 14.

☞ **Kossuth Lajos ünnepe.** A sepsiszentgyörgyi Kossuth Lajos-asztaltársaság szeptember 19-én, Kossuth Lajos születésének százötödik évfordulója alkalmából a városi nagyvendéglőben emlékünnepeket rendez. Az ünnepi beszédet Nagy György országgyűlési képviselő tartja.

☞ **Hja, a drágaság!** Drágul minden, a kenyér, a tej, a szén, a lakás. És ezt nemcsak a szegény fővárosi lakó sanyli meg. Megéri olyan nagy urak is, mint amilyenek példának okáért Budapest polgármesterei: a fő, az igazi, a helyettes és az alpolgármester. A főváros a polgármesterek részére két hintót és hat lovat tart a saját kezelésében. A diszhintók eddigelé évi 6320 koronájába kerültek Budapest székesfőváros közönségének. Ezt az összeget most — tekintettel a nagy takarmányhiányra és az általános drágaságra — 9000 koronára emelik fel. Hiába, nagy, nagyon nagy már a drágaság!

Az áruló ujjnyomatok

Fordulat a dánosi bűnösök ügyében

Elfogták a főtetteseket

Hosszu szünet után ma ismét letartóztattak néhány kóborcigányt, akikre rábizonyult, hogy részt vettek a dánosi rablógyilkosságban, sőt nekik jutott a legfőbb, legborzasztóbb szerep a csárdalakók lemészárlásában.

A régebben elfogott cigányokról dr. Gábor Béla rendőrfogalmazó, a bűnügyi nyilvántartás vezetője ujjlenyomatokat vett föl. Ezek a nyomatok nem egyeztek a Szarvas-csárda poharain talált ujjnyomatokkal, ami nagyon fontos körülmény. A daktiloszkópia tudománya ugyanis csalhatatlan, feltétlenül biztos a gyakorlati alkalmazásban s így megállapíthaták, hogy a csárdában másoknak is kellett tartózkodniuk az elfogottakon kívül. Konstatálhatták, hogy a legvérengzőbb cigányoknak nyomuk veszett.

A minap történt, hogy Eger táján elfogtak több gyanús cigányt s bevitték őket az egri ügyészség fogházába. Ott van egy csendőrörsvetelő, akit dr. Gábor fogalmazó kitanított régebben az ujjnyomat-rendszer alkalmazására. A csendőr nyomatokat csinált a foglyok ujjairól s elküldte azokat Budapestre. Tegnap és ma fényképezés útján megnagyobbították a nyomatokat s összehasonlították az ivópoharakon talált ujjnyomatokkal. Kiderült, hogy Kolompár-Balog János, aki magát Lakatos Józsefnek is nevezte, ivott az egyik pohárból s az ő ujjainak nyomai pontosan látszanak rajta.

A jelentős fölfedezésről Gábor fogalmazó nyomban értesítette Gál Endre pestvidéki királyi ügyészt, aki aztán intézkedett, hogy a cigányokat rögtön indítsák utnak Egerből.

Az elfogottak névsora a következő: Lakatos Lajos, másnéven Sztójka Dolár, Lakatos János, másnéven Sztójka Kuna és Kolompár-Balog János, másnéven Lakatos József. Velük volt Lakatos Lina Vilma is, de neki sikerült megszöknie.

A letartóztatások következtése lesz, hogy a vizsgálatot ez uton gyorsabban végezhetik s legkésőbb január elején megtarthatják az esküdtszéki tárgyalást. A főtettes, Kolompár-Balog (Lakatos) bevallotta már, hogy ott volt a Szarvas-csárdában s két embernek, a csárdásnak és nejének, halálát ő okozta. Három más rablást is beismer.

☞ **Az állami tisztviselők kongresszusa.**

Az állami tisztviselők szegedi kongresszusát előkészítő-bizottsága értesíti a személyes résztvevőket, hogy a kongresszus budapesti tagjai a hó 21-én délután 2 óra 25 perckor a nyugati pályaudvarról induló gyorsvonattal együttesen utaznak Szegedre. Az előkészítő-bizottság egyúttal értesíti az állami tisztviselőket arról is, hogy amennyiben a kongresszuson való részvételre hivatali főnökeiktől kellő szabadságot nem nyernének, annak kieszközlése végett forduljanak az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete elnökségéhez (Budapest, II. Főherceg Albrecht-ut 11.)

☞ **A szolnoki botrány.** A szolnoki botrány hullámai nem csendesedtek még el, sőt csak most szülik az apróbb afférek. Markbreit nyilatkozatában megtámadta Szűcs Géza szolnoki lapszerkesztőt is, aki erre Markbreitet provokáltatta. Minthogy segédei nem találták meg a képviselőt, táviratilag szólították fel, hogy adjon elégtételt. Az ügy tehát bonyolódik és ki tudja, milyen hullámokat ver még föl.

Egy koronáért öt korona

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Debreczen, szeptember 14.

Két fufangos csalót tartóztattak le a Debreczennel szomszédos Szováton. Szovát községet már egy héten át nagy izgatottságban tartotta két odaváló ember *Kazinczy György* és *Óbis Lajos*. Könnyű szerrel sok pénzhez szerettek volna jutni s ezért a legalkalmasabb eszközhöz, az emberi hiszékenységhöz fordultak. Egy-egy pénzéhes, vagy zsugori jobbmódu szováti embernek nagy titkolózások között megsúgták, hogy ők olyan gépet szerkesztettek, mely valódi ötkoronásokat csinál. És ezek az ötkoronások csak egy koronába kerülnek. Természetesen mindenki akart venni abból az olcsó ötkoronásból. Csakhamar egész népvándorlás kezdődött. A szovátiak csudájára jártak ennek a nagyszerű gépnek. Pedig a pénzeszínológép roppant közönséges szerszám volt. *Kazinczy* és *Óbis* a gép egyik felébe vagy husz tiszta, vadonutuj és valódi ötkoronást tett be, míg a gép másik felébe két tetejét nyílás volt. Mikor a *vevő* elhozta a koronást, amelynek nem kellett éppen okvetlenül egy darabból állania, a csalók bedobták a gép felső nyílásán. Azután kettőt-hármat rángattak a gépen és az alsó nyíláson egy valódi, új ötkoronás potyogott ki. Ezt a műveletet kitűnő pénzeszínológépek a hitlenebb atyafiak kedvéért többször egymásután is megismételték. Nem is akadt senki, aki tamaskodni mert volna. Nagy hire támadt a csodagépnek. A jámbor szovátiak vetélkedve vitték az ötkoronásokat hogy helyettük ötkoronásokat kapjanak. *Kazinczyék* alig bírták felvenni a sok megrendelést. Persze ők határidőre szállítottak, mert — amint mondták — várni kell egy keveset, kifogyott az anyag. Töméltelen egykoronás gyűlt így egybe és mindannyi türelmesen várta, hogy a csodagép majd átvarázsolja ötkoronássá. A szováti csendőrség tegnap letartóztatta a két embert. Debreczenbe kísérték, de az ügyészség szabadlábra helyezte őket. A vizsgálat természetesen megindult ellenük, hogy megállapítsák, hamisak voltak-e az ötkoronások. Mert vagy az ötkoronás, vagy a két szováti ember hamis. Vagy mind a kettő.

☞ **A himlő.** A polgármester felhívásának, amelyben figyelmeztette a várost, hogy mindenki oltassa be magát, mert csak így lehet védekezni a bécsi himlő ellen, megvan a kívánt hatása. Már a mai napig is sok ezer embert oltottak be a fővárosban és remélhető, hogy igen rövid idő alatt olyan kielégítő lesz az eredmény, hogy a félelemre a legcsekélyebb okunk sem lesz. Az előljárásságokat, ahol a kerületi orvosok az oltás fáradságos munkáját végzik, valósággal megostromolják. Öröndetes dolog, hogy a hatóságokkal karöltve, a gyártelepek, malmok, nagyobb üzletek, irodák tulajdonosai, kevés kivétellel, má redig is beoltatták alkalmazottaikat. Az előljárásságokon kívül nagyban folyik az oltás a segítő pénztárakban és kórházakban is. Budapest tehát készül a veszedelemre, amely a császárvároshól fenyegeti; résen kell állni, nehogy nálunk is tanyát üssön a himlő.

☞ **A kasszától a kórházig.** Nagy mulatság volt a múlt éjjel a Dob-utca 27. száma alatt lévő kávéházban. *Kovács Etel* kávéházi pénztárosnő leszállott a kasszából s az ivók közt ült. Nemsokára ő lett a matador: vizespohárból itta a rumot. A kassza ugynevezett tündére vagy két liternyit beszedett, amitől rosszul lett és elájult. A kihívott mentők konstatálták az alkohol-mérgezést s a huszonnégy éves leányt nagyon súlyos állapotban vitték a Rókus-kórházba. Fölépülésében nem biznak.

☞ **Összetörte a gép.** Szörnyű baleset történt ma az Államvasutak gépgyárában. *Csutora József* harminchat éves vasmunkás feje a daru és a gép közé került. Koponyatörést, agyrázkódást szenvedett és több csontja szétört. Haldoklott, amikor a Rókusba szállították.

☞ **A kilencedik.** A győri nagy tűzkatasztrófa áldozatát, a borzalmas véget ért *Kovács Zsigmond*ot ma délután temették el az egész város részvétele mellett. A temetést a leégett *Back-malom* igazgatósága rendezte.

☞ **A Bezerédy-utcai csata.** *Mayer Adolf*éknak a Bezerédy-utca 3. számú házában történt afféjéről tegnap megemlékezett *A Hír*. A ház lakói *Mirkusz István*né, *Guttman Manó*, *Kohn Adolf*né, *Dani Ferenc*, *Juhász József*, *Barasa István*, *Hajnal Rózsa*, *Brummel József*, *Oravetz Pálné*, *Szaks Antal*, *Brunner Géza*né, *Szabó János*, *Rigó János*, *Büchler Jakab*, *Breuer Lipót*, özvegy *Bányai Józsefné*, *Kötél Vendel*, *Hrenkó József*, *Kapós János* és *Orbán Józsefné* kijelentik, hogy nekik *Finta József* házmesterrel semmi bajuk sem volt és nagyon megvannak vele elégedve. Ez nagyon szép dolog, de a *Mayer-család* dolga mégis csak megtörtént...

☞ **Gyilkosság az utcán.** Tegnap este — mint *Déváról* táviratozzák — bányászok egy csoportban dalolva mentek hazafelé, egyszerre *Percu György* nagy sikoltással összerogyott. Ugyanakkor a csoport mögül egy ismeretlen alakot vettek észre, aki elszaladt és eltűnt. *Percu György* néhány pernyi kilődás után meghalt. Ugylátszik, hogy *Percu* bosszu áldozata lett. A gyilkost keresik.

☞ **Kuruc ifjak asztaltársasága.** Az egyetemi polgárokból alakult *Kuruc Ifjak Asztaltársasága* ez uton értesíti tagjait, valamint a most érettségizett ifjakat, hogy összejöveteleit vasárnap délelőttökint tartja a *Baross-téri József-töherceg-szálló* melléktermében.

☞ **Gyűléseznek a gyárosok.** A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének pécsi fiókja szeptember 22-én tartja az évi rendes közgyűlést. Az elnöki megnyitót *dr. Chorin Ferenc* szövetségi elnök tartja, *dr. Hegedüs Loránt* ügyvivő igazgató a Szövetség feladatairól és jövőjéről, *ifj. Leopold Gyula* Baranya és Tolna vármegyék ipari kívánalmairól tart előadást.

Megszólalt Czája — a birkózást dezavualja

Nyilatkozatot írt Czája — és megvallja az igazat a pennája. — Leleplez mindenkét, különösen Cyclopot — akinek a neve is lopott

Őt is becsapta a cirkusz —

amelyben nincs semmi virtus, — orje meg a Jézus Krisztus. — Czája magát el nem adja — és a truppot cserbe hagyja. — Mindez itt — következik:

Nap-nap után azt tapasztalom, hogy az újságok, éppen úgy mint a közönség, a legkülönbözőbb és méltánytalan gyanúsításokkal illet. Ma már ott tartunk, hogy én meg az öcsém a legnépszerűtlenebb embereké lettünk Magyarországon. Miután nem akarjuk magunkat a további gyanúsításoknak kitenni, kénytelenek vagyunk a cirkuszi birkózások titkait feltárni. Mindenki meggyőződhetik belőle, hogy igazságtalanul gyanúsítottak bennünket, mert minket az egész ügyben önzetlen cél, egy sportszempontról érdekes szándék vezérelt.

Hogy a cirkuszban folyó birkózások milyen reálisak, nem kell nekem külön is elmondanom. Tudja azt a közönség nagyon jól. Két héttel ezelőtt az öcsémmel megjelentünk a *Beketow-cirkuszban* és mérkőzésre hívtuk ki *Cyclopot*, helyesebben *Bienkowsky* urat, mert hát így hívják a lengyelt, akit *Abergék*, miután más angoluk nincs, angolnak szerepeltetnek.

Sokan furcsának fogják találni, hogy mi éppen a „bikaölő”, a „láncgör” és „legyőzhetetlen” *Bienkowsky-Cyclopot* választottuk ki. Nos, hát a magyarázat nagyon egyszerű. Ezzel az egy emberrel akartuk leleplezni az egész társaságot. Be akartuk bizonyítani, hogy egy kis komolysággal nem is olyan nehéz leteríteni a kitűnő férfit. Nagy botrány keletkezett akkor és *Cyclop* visszavonult, azaz mint később kiderült, megszökött. Hát ha csakugyan olyan vasmarku, irtózatos erejű, miért nem engedték velünk kiállni? Hogy a publikumot, amely fel volt lázadva, valamivel megnyugtassák, hol azt jelentették ki, hogy fáj a karja, hol meg azt, hogy a lába, amíg végül kiszült, hogy az ember-kolosszusnak egy ártatlan kis kelés van a lábán.

A közönség azt hitte, hogy a mi szereplésünknek nincs más célja, minthogy csak hatalmas reklámot csapjunk a cirkusznak. Ez nem áll.

Mi, az öcsém meg én, hivatásos birkózók vagyunk. Nem tagadjuk, vezetett valami önző cél a dologban t. i. az, hogy *Cyclop* leverésével egy róánk nézve mindenesetre fontos sikert arassunk. Miután láttuk, hogy a *Cycloppal* való mérkőzést csak úgy engedik meg, ha mi is beállunk a truppba, hát meg is tettük ezt. De semmiféle szerződést nem írtunk alá. Nekünk csak az volt a célunk, hogy addig vegyünk részt a birkversenyen, amíg *Cycloppal* összekerülünk, hogy aztán rögtön kiváljunk a társaságból, amelynek egyáltalán nem reális üzleti és sportszempontról is érdektelen „birkversenyében” nem akarunk részt venni.

A *Cycloppal* való döntő mérkőzés közben aztán váratlanul meglepetés ért. *Cyclop* ur ugyanis azt hitte, hogy ez is afféle mókamérkőzés lesz, mint a többi; de amikor látta, hogy az a komoly szándék, hogy lenyomjam és már közel is volt a legyőzéséhez, egyszerre csak az utolsó pillanatban elordította magát, azt hittem, valami baja történt: eleresztettem. Ekkor *Cyclop* sántítani kezdett és szemébe mükönyek gyűltek és keseregni kezdett, hogy képtelen tovább mérközni, mert megint megfájdult a lába. Az ember nem hinné, hogy neki hányszor tud megfájdulni a lába, ha kell.

Ez a dolog engem érintett a legkellemetlenebbül. Most már látom, hogy csak reklám-célra akarnak felhasználni, hogy a valószínűleg előre megbeszélte lábmegefájdulás miatt még egy döntő mérkőzés legyen zsúfolt ház előtt. Én azonban nem állok kötélnék és az öcsém sem. Ő birkózik még ma este *Cycloppal* — akkor aztán ott hagyjuk *Aberget*, *Cyclopot* és a többit.

Tartozom ezzel a leleplezéssel magamnak, a közönségnek és legfőképpen az igazságnak.

Czája József.

Ma este folyt le a döntőmérkőzés *Cyclop* és az ifjabb *Czája* között. A nagyszámu közönség kíváncsian leste az eredményt, mely az utolsó pillanatig kétséges volt. *Cyclop* és *Czája* igen hevesen birkóztak s az utolsó percben sikerült *Czája* Jánosnak a földhöz szoritani ellenfelének mindakét vállát. A közönség nagy örömrivalommal fogadta a magyar birkózóbajnok győzelmét. A *Czája* testvérek e győzelem után kijelentették, hogy csak ezt akarták elérni és ezzel kiléptek a truppból. Véglegesen és visszavonhatatlanul.

ÉG a Wertheimer-mulató!

Éjszaka félkét órakor kigyuladt a *Tisza Kálmán-tér* és *Népszínház-utca* sarkán levő *Wertheimer-mulató*. A helyiség zsúfolásig tele volt; éppen a lengyel zsidó operett-társulat volt a színpadon. A közönség eszeveszetten menekült, a kijáratok előtt életveszélyes tolongás támadt.

Tíz perc múlva már ott voltak a VII. és VIII. kerületi tűzörségek és a mentők. A láng felcsapott a mennyezetre és tüzet fogtak a második emeleti lakások is. A helyiségből mindenkit kimentettek, csak a tolongásban történt néhány könnyű sebesülés. Az összes lakókat kilakoltatták. Az első emeleten van *Ascher dr.*, *Goldreich* és *Neumann-családok* lakása. Ezek érzékenyen károsultak. Egy kis gyermeket, a viceházmester fiát, csak később mentettek ki; a gyermek elájult, de hamarosan magához térítették. Megállapították, hogy a tűznek rövidzárlat az oka. Éjszaka három órára a tüzoltóknak sikerült a tüzet elfojtani.

TÁVIRAT

TELEFON

Az igazságügyminiszter Szegeden Megy az Árpád-ünnepre

Szeged, szeptember 14.

Az országos Árpád-ünnepségek legelseje ma délután folyt le Szegeden. A Klauzál-téren, mintegy tizezer főnyi közönség gyűlt egybe. *Hajnal* István szavalt, majd *Koszó* István, a függetlenségi párt elnöke beszédet tartott. Ezután *Ditrói* Nándor tanár szaválata következett. A szép ünnepélyt a szegedi dalárda éneke fejezte be. *Günther* Antal dr. igazságügyminiszter, aki a holnapi, pusztaszeri ünnepségre ma ideérkezett, a városháza erkélyéről nézte végig az impozáns felvonulást. A ma esti vonatnál sok vendég érkezett Szegedre, köztük *Barabás* Béla, *Mahler* György, *Geréb* János és *Lázárd* Zoárd országgyűlési képviselők.

A polgárság soraiban híre járt, hogy a *szociálisták meg fogják zavarni az ünnepelést*. Ez nem történt meg, de mikor a polgárság ünnepélye véget ért, a szociáldemokraták hatalmas tömegben, vörös lampionmenetben kivonultak a vasúti állomáshoz *Bokányi* Dezső elé. A munkásság azonban *Bokányi* nélkül tért vissza, mert a szociálista vezér még a délután folyamán megérkezett Szegedre s ezért elmaradt a tervezett ováció. A városban mindenütt nagy tüntetések, zavargásoktól tartottak, de nem történt semmi incidens. Az egyes utcákra nagyszámú huszárságot és katonaságot helyeztek készenlétebe.

Günther igazságügyminiszter a főispán társaságában reggel kocsin kimegy Pusztaszerre s jelen lesz az ünnepségen. A miniszter délután külön vonattal utazik vissza Budapestre.

A szászvárosi sikkasztót megoperálták

Déva, szeptember 14.

Schuller Móríc szászvárosi pénztárnok, aki sikkasztással van vádolva, *ma állotta ki az operációt*. Mindkét golyót sikerült fejből eltávolítani. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. A sikkasztott összeg nagyságát még mindig *nem sikerült megállapítani*.

A megfertőzött Bécs Himlő, kolera

Bécs, szeptember 14.

Az V. és VI. kerületben ma *kettőn betegedtek meg himlőben*. Az amstetteni kerület egy községében egy csecsemő megbetegedett *kolerában*. Az egész községet *veszlegzár alá helyezték és csendőrséggel vették körül*. A szomszédos Neuhausen községben a kath. misszió prédikációt *betiltották* és *Ábel* lelkésznek a misszió többi tagjával együtt nem engedték meg, hogy visszatérjenek Bécsbe.

Olcsóbb a posta Szerbiában

Bécs, szeptember 14.

Okt. 1-én új postaszereződés lép életbe Szerbiával. A levelezőlap díját 10 fillérről 5-re, a levelekét 15-ről 10-re, a levelek súlyát 20 grammról 15-re szállítja le az új szerződés.

Három napig a léghajóban Az északsarki expedíció

Berlin, szeptember 14.

A Lokalanzeigernek jelentik a Wellmann-expedíció balesetéről: A léghajóban Wellmann és két embere *három napig otthonosan és kényelemben várta*, míg az Express-gőzsről segítség érkezik. Az Amerika ballon kosara úgy fel van szerelve, hogy akár *9 hónapig* is futotta volna az eleségből. Wellmann nem vesztette el kedvét; azt mondja, kedvező nyári időben biztosan el fog jutni az északi sarkra az Amerikával.

Ferenc József megkoronázza Ferdinánd bolgár fejedelemet

Hága, szeptember 14.

Itteni diplomaták köréből kiszivárgott, hogy *Edvárd* angol király ischli látogatásakor *Ferenc József* király a balkáni ügyek tárgyalása közben kijelentette, hogy elérkezett az ideje annak, hogy *Törökországnál Bulgária függetlenségét, Bulgária egyidejű királyságáá emelése mellett*, kieszközöljék. *Ferenc József* olyan melegen képviselte Bulgária érdekeit, hogy Anglia már erre való tekintettel is késznek nyilatkozott ebben az irányban közreműködni. Erre vezethető vissza *Ferdinánd* fejedelem kitüntetése olyan rendjellel, aminőt különben *csak uralkodóknak* szoktak adományozni. Bulgária Törökországtól hűbérese papíron. Valójában független ország, de minthogy *Köburg Ferdinánd*, az egykori magyar huszártiszt formálisan alattvalója a török szultánnak, nem veheti föl a *király* címet. *Ferdinándnak* régi vágya, hogy királylyá lehessen. Eleinte Oroszországtól remélte az előléptetést, most azonban már Ausztria-Magyarországra támaszkodik. Valószínű, hogy ígéretet kapott Bécsben, hogy *a szultán halála után* fölvetheti a király címet.

Derlin, szeptember 14.

A Tageblatt jó forrásból arról értesül, hogy *Ferdinánd* fejedelem a jövő hónapban *meg fogja látogatni a londoni udvart*. Az ischli találkozás után, amelyen *Edvárd* király és *Ferenc József* király közt szó volt *Bulgáriának Törökországtól való függetlenítéséről* és *Ferdinánd* fejedelemnek királylyá koronázásáról, valószínűleg a londoni látogatás is nagy jelentőségűnek ígérkezik.

A kamaraénekes tragédiája Némely férfi sorsa a férfi

Drezda, szeptember 14.

Hans Giessen kamaraénekes, a berlin-drezdai gyorsvonaton *főbe lötte magát*. A büntetéstől való félelmében lett öngyilkossá. *Férfiak és kis fiúk* fenyegették, hogy feljelentik erkölcstelen üzemek miatt és állandóan zsarolták.

Bombázó szabók Halál a sztrájkőrökre

Zürich, szeptember 14.

Davosban negyedik hónapja sztrájkolnak a szabók teljesen eredmény nélkül. Ezen való elkeseredésükben tegnap éjjel a sztrájkolók öt szabónak a házába *bombát vetettek*, akik sztrájkőrökkel dolgoztattak. Két ember *súlyosan megsebesült*. A rendőrség tizenkét sztrájkvezért letartóztatott. A bombamerényleteket azért követték el a sztrájkolók, hogy elriasztják a dolgozó szabókat és általánossá tegyék a sztrájkot. Az első bombát *Jost* szabó házába vetették, de a robbanás nem tett nagy kárt. Mindjárt azután a szomszéd utcában explodált egy bomba és felgyújtotta egy szabó házáat. Itt egy munkás *súlyosan megsebesült* és kórházba vitték. *Menzel* szabó műhelyét is *felrobbantották*. Egy alvó munkás *halálosan megsebesült*. Összesen öt bombarobbanás volt tegnap éjszaka. A rendőrség *Thurone* író gyanúsítja, hogy igazolja a sztrájkolókat. Sok bombát elkoboztak. Davosban igen nagy a rémület.

Nagyherceg a Balkánon

Bukarest, szeptember 14.

Vladimir nagyherceg, a cár nagybátyja, október 8-án *meg fogja látogatni a román királyi párt* Bukarestben. Annál a nagy befolyásnál fogva, amelyet *Vladimir* nagyherceg a cárra gyakorolt és közvetlenül a szófiai látogatás után, kétségtelenül nagy politikai fontossága lesz a bukaresti látogatásnak.

Montignoso grófnő szerelmei Nyelvemester, pincemester és zongoramester

Firenze, szeptember 14.

A volt szász trónörökösne, aki most trónon ülhetne, ha szíve nem lett volna olyan lágy és érzékeny, azóta is, amióta a Giron-kaland lejátszódott, nem lett komolyabb, keményebb. Sőt, bár azóta már a harminchetedik év is elvonult már öszülő szálakkal behintett feje fölött és ezer a gondolja, hogy az egzisztenciáját meg a gyermekét megvédelmezze a drezdai udvar ellen, közbe nem telt el talán egy nap sem az életében szerelmen kívül. A firenzei tartózkodás első heteiben *Guicciardini* gróf volt a kedvelt. A gróf egy estélyen látta először a grófnőt, de nem is beszélt vele. Hanem a grófnő a társalkodónőjével izentetett a grófnak, hogy jöjjön el másnapra egy firenzei mánáscsaládhoz, ahova a grófnő is meghívást kapott. Itt megismerkedtek és a *Guicciardini*-epizód tartott néhány hétig. Végül is a gróf szakított, mert a grófnő oly szenvedélyesen ragaszkodott hozzá, hogy *Guicciardini* aggódott már a viszony komolyrafordulásától. Ekkor vagy két hónapig a grófnő keveset járt ki hazulról, nagyon visszavonultan élt és Firenzében már azt hitték, hogy megöregedett és magabaszállt. Ennek a két hónapos visszavonultságnak azonban most *Kremer* Ida, a grófnő volt társalkodónője megadja a magyarázatot. Akkoriban lépett ugyanis a szolgálatába *egy svájci eredetű pincemester*, magas, elegáns alaku férfi. Intelligens ember volt; azelőtt szállodája volt Svájcban, de tönkrement. Ez a pincemester foglalta le a grófnő idejét és szívét két hónapig. Aztán egyszerre, nem tudni miért, otthagya a szolgálatát. Ekkor következett egy kórházi orvos, aki miatt *Montignoso* grófnő, buzgón látogatta a betegápolónók számára megnyitott kurzust, majd, amikor az orvos már alig egy hét múlva áthelyeztette magát a kórház más osztályába, jött *Toselli* zongoramester, aki kitarított a legutóbbi időkhöz és akiről most mint a grófnő jóvendő férjéről beszélnek. A drezdai udvar még nem kapott pozitív értesülést arról, hogy a grófnő csakugyan elhatározta újbóli férjhezmenetelét. A grófnő új házasságkötése esetében az udvar mindenekelőtt *Monica hercegnő kiszolgáltatását* fogja követelni. A szász udvarnak joga volna arra is, hogy a grófnőnek évi harminchatezer márkát tevő apanázsát megvonja, de ezzel szemben kijelentik, hogy az udvar *önként lemondott erről a jogáról*. A grófnő tehát arra való tekintettel, hogy a király gyermekeinek anyja, újra való megházasodása esetében is *tovább huzná az apanázsát*. *Toselli* ügyvédje a drezdai lapoknak táviratot küldött, amelyben *megcáfolja nősülésének híret* azt mondja, hogy mindent el fog követni, hogy a hír terjesztőit kinyomozza s ellenük büntető följelentést tegyen.

Leleplezve a gyilkosságot!

Prilukov áruló levelei

Velence, szeptember 14.

A rendőrség a Komarovszky-ügyre vonatkozólag döntő fontosságú bizonyítékok birtokába jutott. Lefoglaltak két levelet, a melyeket *Prilukov irt Tarnovszka grófnőnek s amelyben részletesen kifejti azt a tervet, a melynek alapján az összeesküvést és utóbb a merényletet végrehajtották*. A levél Kievből volt címezve, ott nem lehetett kézbesíteni és hosszas bolyongás után a velencei Bauer és Grünwald-fogadóba ért. Ott akadt reá a rendőrség. A két levél minden homályt eloszlat, ami még erre az ügyre borult. A leveleket átadták a vizsgálóbíróknak.

Három jómadár

— Csalók és szélhámosok —

I.

A kereskedők réme

Csúcs Lajos szentesi születésű, huszonhat esztendőjéig joghallgató évek óta nagy lábon élt. Gazdag földbirtokos az édesapja, aki tömérdek pénzt áldozott rá, de végre is megelégedte a szertelen költsékezést s kitagadta a tékozló fiút.

A jogász aztán szélhámosságokra adta a fejét s hónapokon át adósságesinálás-al szerezte meg a pénzt a mindennapi pezsgőre és osztrigára. Büszkén emlegette ugyanis, hogy nem mulik el napja a két drága étel-ital fogyasztása nélkül. A legutóbbi nyáron *Pöstyénben* üdült. Ott miniszteri segédfogalmazónak és honvédszázfőhadnagynak adta ki magát. Mint ilyen, navértékű árukat rendelt számos budapesti cégtől. A többi közt *Várady* Béla divatárus boltjából és a *Quentzer* testvérek kalapkereskedéséből. Az árukat potom áron eladta, aztán megszökött.

Kiderült róla az is, hogy rövid ideig az Országos Kémiai Intézet napidijasa volt és ott több folyamodvány-blankettát lopott, amelyek féláru vasuti menetkedvezményre jogosítanak. Több intézeti tisztviselő nevét rájuk hamisította, aztán utazott a jegyekkel s többet el is árusított.

A sok panaszos följelentést tett ellene. Édesapja akkor kilencezer koronát küldött neki, hogy a panaszosokkal egyezzen ki. A fiatal ember ezt a pénzt is elmulatta s a budapesti rendőrség ma letartóztatta őt.

II.

A szállodák veszedelme

Szutovszky Lajos pincér a legügyesebb szálló-tolvajok egyike. A nyáron Cirkvenicán volt, a *Miramare*-fogadóban s augusztus elején eltűnt ott egy bécsi magánzónak ötezer koronája, azonkívül több vendégnek minden ékszerre. *Szutovszkyra* semmit se tudtak rábizonyítani.

Néhány nappal később behívták fegyvergyakorlatra. A dolog kapóra jött neki, elutazhatott, a nélkül, hogy gyanút fogtak volna. *Balaton-Aligára* ment s onnan a kedvesével, *Vétek* Rózával Budapestre jött. *Kurz* szobafestőnél béreltek lakást, az Alsóerdősor 5. száma alatt s költsékes életmódot folytattak.

Szutovszky egy időre külföldre is utazott, — hasznos kújutazásra. Amikor hazaérkezett, két detektív — aki régebben ismerte — gyanusnak találta a nagyuri életet s megfigyelte a leánynyal együtt. Sikertelenül is őket leleplezni. Házkutatást tartottak a lakásán s 3828 korona készpénzt szedtek össze. Bekísérték a rendőrségre, ahol *Szutovszky* így vallott:

— Igaz, hogy Cirkvenicáról pénzt hoztam, de én azt már egy másik tolvajtól loptam el, aki a padlásra rejtette. Fölismertem s megtaláltam. A pénzen egy kis kávéházat akartunk vásárolni Budapesten.

A pincért s barátját kihallgatásuk után letartóztatták s átkísérték őket az ügyészség fogházába.

III.

A világiáró csaló

Tekintélyes, gazdag ember hírében volt még tavaly *Radó* Henrik születemester, akinek széles körben ismerték az üzletét Budapesten. *Radó* furfangosan megkároslította hitelezőit, több, mint százezer korona erejéig. Üzletét hirtelen eladta és megszökött. Följelentést tettek ellene a többi közt: *Kohmann* és *Sassvay* (2494 korona erejéig), *Kaufmann* S. utóda (8401), *Guthaus* József (9370), *Weisz* Miksa és fia (11,494), *König* György és testvére (8832 korona). Valamennyien család címen.

Kiderítették, hogy *Radó* egy *Bozóky* Mici nevű csinos nővel szökött meg és csaknem egész

Európát bejárta. Londonban meg akart telepedni és nagy szücsüzletet szándékozott nyitni, de megneszlette, hogy nyomára jöttek és gyorsan odébb állt.

Berlinbe utazott, ahol ma elfogták az ügyészség köröző-levele alapján. Erről ma délen értesítették a budapesti rendőrséget.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

§ **Lehár Ferenc Budapesten.** A *vig özvegy* utolsó előadására, amely szeptember 30-án este lesz a Magyar Színházban, az igazgatóság meghívta az operett világszerte ünnepezt szerzőjét, *Lehár* Ferencet is. Lehár, akit a Magyar Színház közönsége már több ízben a legnagyobb szeretettel ünnepezt, most Ischlben van s ott fejezi be az idei szezonban Berlinben és Bécsben színrekerülő új operettjeit. Innen értesítette a Magyar Színház igazgatóságát is, hogy munkái befejeztével Budapestre jön s részvesz a szeptember 30-iki előadásban. A *vig özvegy* egyébként szeptemberben még huszszor fog színrekerülni, az *összes esti* előadásokon *Küry* Klára vendégfőléptével. A jövő heti műsor is ebből alakul s holnap és jövő vasárnap, szeptember 22-én délután is játszzák a darabot. *Tomasányi* Rusi síremléke javára esütörtökön, szeptember 28-án délután 3 órakor kerül színre az operett rendezési helyekkel. Jegy erre az előadásra már váltható a színház pénztáránál és a *Bárd-cég* jegyirodáiban.

§ **Hírek az Operaházról.** Az Operaházban, amelynek nézőterét a nyári szünet alatt kitatarozták, esütörtökön, szeptember 19-én lesz az első előadás. *Lohengrin*t fogják játszani, *Vasquez-néval*, *Diósnéval*, *Anthesszel* és *Beckkel* a főszerepekben. A második előadás szombaton lesz, a *Pillangókisasszonyt* fogják játszani, vasárnapra pedig a *Sámson és Delilát* tüzték ki. *Burrián* Károly, akiről már megirtuk, hogy vendége lesz az Operaháznak, kedden, szeptember 24-én lép föl először a *Tristan*-ban; második föllépése szombaton, 28-án lesz a *Carmen*-ben.

§ **A Társadalomtudományi Könyvtárnak** *Grill* Károly kiadásában a legszebb sikerei vannak a magyar olvasóközönségnél. A kiadó ezért most, kiváló szerzők és fordítók segítségével több évre terjedő programmal folytatja a vállalatot. A Társadalomtudományi Könyvtárban nemcsak szociális elméleti munkák, hanem a *gyakorlati szociálpolitikára* vonatkozó elsőrendű művek is megjelennek és úgy a tudományos szemmel kutató, mint az érdeklődő, szociális műveltségre vágyó nagyközönség számára is nélkülözhetetlen. Az a nagy siker, melyet e vállalat a nagyközönségnél aratott, bizonyítja, hogy a Társadalomtudományi Könyvtár hűzogat pótol, mert a szociológia és szociálpolitika tanulmányozását magyar nyelven lehetővé teszi. Nemesak oktat és gyönyörködött hanem valósággal kulturmissziót teljesít, mert korunk égető sebei felé irányítja a magyar közvélemény figyelmét. Kiváló művek jelennek meg e vállalatban, amelyek korunk nagy áramlatainak, a munka és tőke, a tudomány és vallás harcát általános progresszív szellemben ismertetik. Aki meg akarja tudni, hogy a társadalmi forrongó erők milyen irányba viszik a nemzeteket, an olvasnia kell a Társadalomtudományi Könyvtárt. A kiadó céget elismerés illeti, hogy lehetővé tette a nagy magyar művelt közönség számára a mű megjelenését. Hiszszük, hogy a magyar olvasóközönség széles rétege meg akar ismerkedni majd a művelt nyugat nagy szellemeivel, akik természettudományi alapon tárgyalják, fejtegetik a világot mozgató jelenségeket és erőket. A Társadalomtudományi Könyvtárban többek között a következő külföldi nagynevű szerzők munkái olvashatók kitűnő fordításban: *Spencer*, *Marx*, *Engels*, *Nietsche*, *Kautsky*, *Bebel*, *Loria*, *Bernstien*, *Lassale*, *Vandervelde*. A mieink közül: *Somló* Bódog, *Jászi* Oszkár és *Wildner* Ödön nevei vannak a szerzők közt.

§ **Királysínház.** A *vig* Nibelungok, *Strausz* Oszkár operettje a jövő hét folyamán, hétfőn és kedden kerül színre. Szerdán *Verő* György revüjét, a *Güre* Gábort adják és *Lia* szerepében *Fedák* Sári lép fel.

§ **Sándor Erzsi szerződése.** *Sándor* Erzsit, az Operaház fiatal művésznőjét az Operaház négyéves szerződéssel lekötötte. A művésznő 18.000 koronától 30.000 koronáig terjedő fizetést kap erre az időre és hatszor köteles havonta föllépni. A szerződésnek van egy pontja, amelynek értelmében *Sándor* Erzsi az első esztendőben hat hónapot tölt Párisban énekstanulmányai befejezése céljából, azontul pedig évente négy-négy hónapi szabadságot kap, amelynek egy részét külföldi vendégszereplésre használhatja föl. Azt hisszük, ez méltányos és előzékeny szerződés, kezdő magyar tehetség még ilyen nem is kapott. *Sándor* Erzsi megérdemli, hogy az Operaház támogatassa, de azután hálával legyen ám a rendkívüli pártfogásért.

§ **A Línék-kiállítás.** Holnap, vasárnap délelőtt nyílik meg *Línék* Lajosnak, a kitűnő festőnek és karikatúristának gyűjteményes kiállítása a Nemzeti Szalon Erzsébet-termeiben. *Línék* kiállítása iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

§ **A Kabaré.** A Budapesti Kabaré-színház harmadik hete is az eddigi mulatságos, pompás műsorral szolgál. Most három új számmal is bővült a program, amelyeket *László* Rózi és *Ferenczi* Károly adnak elő. Kivülük minden este föllép *Nagy* Endre, a konferenciér, *Máhr* Nándor, *Bibor* Olga, *Déry* Blanka, *Balogh* Böske és az összes tagok.

§ **Filharmónia.** A Filharmóniai Társaság az idén is megtartja tíz bérelthangversenyét. Az első filharmónikus hangverseny november 6-án lesz. Béreltre előjegyezni *Méry* Béla Andrásy-uti zeneműkereskedésében lehet.

§ **A Jelen** második száma 52 oldal terjedelemben élénken és érdekesen megírt cikkekkal jelent meg *Radnai* Rudolf és *Hajós* Béla szerkesztésében. A második szám tartalma szintén igen érdekes és változatos. A *Jelen* szerkesztősége és kiadóhivatala Kertész-utca 31.

A KÖZÖNSÉG IRÁSAI

Megint Ofen-Pest

Tekintetes Szerkesztőség!

A minap néhány zsák lisztet vásároltam s egy lisztes zsák felnyitására az idemellékelt karton-táblára irányult a figyelmem. Legnagyobb meglepetésemre azt olvastam le róla, hogy a liszt Ofen-Pestről az Első Gözalmi Rézvénytársaságtól származik. Ez a derék budapesti malom az összes megrendelőnek Ofen-Pest jelzésű táblácskákat ragaszt a liszteszsákokra.

Tisztelettel

Pálffy János
Pozsony.

Kauffmann Samu és az állam

Tisztelt Szerkesztőség!

Becses lapjuknak szeptember 12-iki számában *Fizessen* az állam tízezer koronát *Kauffmann* Samunak eimen egy cikk jelent meg. Mint *Kauffmann* Samu jogi képviselője, bátorodok reflektálni a cikkre, amely egyes részeiben helyreigazításra szorul.

Kauffmann, az ártatlanul meghurcolt szabómester, akit az államrendőrség tévedésből öt hónapig tartott fogságban, elsősorban is nem tízezer koronát, csak ezerhatszáz koronát kér az államtól az amerikai ut költségei és a fogság alatt elmulasztott kereset címén. Egyébként nagy hálára kötelezett bennünket a *Hir* szerkesztősége, amely a szegény emberek ügyét-baját oly önzetlenül felkarolja. Remélem, hogy a *Hir* támogatása siettetni fogja *Kauffmann* Samunak a minisztériumhoz beadott kérvényének kedvező elintézését és megmenti ezt a szegény családost embert a nyomortól.

Budapest, 1907. szeptember 14.

Kiváló tisztelettel

Dr. Vámos Adolf,
ügyvéd.

Rotschildék Budapesten

Az asszony pusztájáról jöttek, ahol lepkéket gyűjtöttek. Pesten egy napig maradtak és nagyon boldogok. Az éjjel a Tátrába mentek, Teleki grófkát látogatják meg, akiknél megismerték egymást. Fogadták A HIR munkatársát

Tegnap estétől ma estéig érdekes vendégek laktak a Bristol-fogadóban: Rotschild Károly báró, Európa egyik leggazdagabb embere, s a felesége, aki tudvalevőleg magyar születésű leány, Wertheimstein Rózsika. A legnagyobb titokban érkeztek, inkognitóban akartak itt lenni és már este el is utaztak, a Tátrába, ahol néhány napig vendégségben lesznek, s onnan utaznak haza, Londonba.

Három szobát tartottak fenn a vendégeknek a Bristol-szálló első emeletén. Három szoba van velük, egy komornyik és két szobaleány, akik természetesen külön laknak. Nemcsak ők, hanem a fogadó személyzete is gondosan őrzi őket. Lélek az ajtón se ki, se be. Különben is, Rotschild Károly beteg, ágyban maradt, a felesége mellette van, amugy se fogadhatnának senkit. Már el is hívták Korányi professzort, vizsgálja meg a bárót, nem komoly-e a baja. Korányi tanár tizenegy óra felé jelent meg új paciensenél. Semmi az egész. Csak egy kis meghülés. Bátoran fölkelhet a báró ur. Nyugodtan ebédelhet és délután — ha éppen akad valami dolga, — bátran elmehet hazulról. Hála istennek.

Délben a Rotschild-pár fogadta A HIR egyik munkatársát.

— Ne tartson mogorva embernek, — mondta a báró — amiért huzódodom az intervju elől. Egyszerűen nem szeretem, hogy ceremóniát csapnak a személyemmel. Ennyi az egész. Meg aztán még valami. Igazán nem vagyok közlékeny természetű.

Szép, elegáns, egészséges külsejű ember. Lehet úgy harminckét-harmincnégy éves, széke magas, angolosan lenyirt bajusza van. A felesége, — mondta, — a szomszéd szobában van, árukat néz, selymeket, divatcikkeket. A báró kedvesen mosolygott, amikor ezt elmondta. Általán, nagyon kedves ember. Eleinte tartózkodó kissé, de aztán belemelegszik és szívesen eldiskurál. Németül beszél, erősen angolos kiejtéssel. Az édesanyja német asszony volt, — mondja, — és tőle tanult meg németül ő is, meg a bátyja is, Walter.

— Cséntekekről jövünk a feleségemmel, — meséli. — Az apósomnál, Wertheimstein lovagnál voltunk látogatásban. Ez a Cséntekek Biharmegyében van, Felső-Ábrány a vasúti állomása. Hogy mit csináltam ott? Hát, pihentem. Az egyetlen foglalkozásom a lepke-gyűjtés volt. A bátyám, aki régi, szenvedélyes lepke-gyűjtő, ő vitt bele ebbe a passzióba. Szép, érdekes példányokat találtam. Most is, a feleségem bevásárlásai mellett, főként azért jöttünk Pestre, hogy egy lepke-gyűjteményt, amelyet a figyelmembe ajánlottak, megnézzek. Abafi-Aigner Lajosé ez a gyűjtemény; egy régi, híres magyar könyvkiadó ez, aki mellesleg kitűnő természettudós. Várom, ide fog jönni, együtt megebédelünk és délután elmegyünk a lakására, megnézi a lepkéit. Este a Tátrába megyünk. Gróf Teleki Sándorékhoz megyünk, illik, hogy meglátogassuk őket. Két éve már jártam náluk, sőt erősen jártam: náluk ismertem meg a feleségemet és én a halálomig csak halát tudok érezni irántuk.

— Tudok arról, hogy a magyar lapok mindenféle badarságokat irtak tavaly a feleségemmel való viszonyomról. Az asszony hazajött, — irták, — Rotschildék válnak. Neveléses dolog. A feleségem egyszerűen azért jött haza, mert az édesanyja halála napjának évfordulója volt és ezen a napon a sirjánál akart lenni. És azért jött egyedül és nem velem, mert az üzleti elfoglaltságaimnál fogva nem értem rá, hogy elkísérjem. Mit gondol, nekünk rengeteg dolgunk van. Vagy a bátyámnak, vagy magamnak okvetlenül odahaza kell lennünk. Akkor a bátyám épp nem volt Londonban. Most ő van ott és augusztusban én pihenhettem.

— A bátyám az én idevaló rokonaimnál fogva kezdett érdeklődni Magyarország iránt. Ő is itt töltötte a nyarat, mint tudják, Herkulesfürdőn. Walter sokkal szenvedélyesebb és tudósabb lepkegyűjtő, mint én. Nagyszerű dolgokat vitt haza és elárulhatom önnek, nevezetesen publikációkat fog közzétenni a magyar lepke-faunáról. Fájdalom azonban, olyasmiről történt itt velem, ami végképp elvette a kedvét Magyarországtól. Ki is jelentette, hogy ide ugyan többet nem jön. Agyonzaklatták mindenféle kérésekkel és kolduló levelekkel. Ezt angol ember nem szokta meg. Engem is, amikor először voltam itt, alaposan meggyötörték ezek a zaklatások. Innen is van, hogy most inkognitóban vagyunk. Tudja, nem a pénz, — elhiheti nekem. Hát itt nem dolgoznak az emberek? És most nem magamról szólnak, hanem általánosságban: kár, hogy így cselekszenek, elriasztják vele az idegent!

Most bejött a báró ur felesége is, magyarul köszönt. A ruhája roppant egyszerű, de nagyon izléses, ékszer nincsen rajta, kedves, de külsőre teljesen igénytelen jelenség.

— Képzeld, — mondta, — tanítom az uramat magyarul. Egyelőre ugyan egy árva szót sem tud még, de kezd már érteni és érdeklődik. Most vettünk egy magyar természet-tudományi könyvet és én fordítgatók neki abból. Az uram kedvéért én is foglalkozom már a lepkékkel. Érdekes és mulatságos. Remélem, meg fogja cáfolni azokat a híreket, amelyek arról szólnak, hogy rossz viszonyban vagyunk az urammal. Az kéne még csak!

A kihallgatás eddig tartott. Jelentették, hogy hozzák az ebédet. Ugyanabban a szobában fogtak hozzá a terítéshez, amelyben fogadott a báró. Kis ebéd volt, inkább reggeli-féle, előétek, sülték, édesség és pezsgő; — az ebédet hármashan ették Abafi-Aigner Lajossal, aki időközben megjött, s akit ebédután a báró meglátogatott. A kitűnő magyar természettudós följajlotta Rotschild Károlynak gyűjteménye néhány becsesebb példányát, de a báró nem fogadta el: csak olyan lepkéket tesz el, — mondta, — amelyeket maga fogott.

Az esti gyorsvonattal a Rotschild-pár elutazott, azzal, hogy a jövő nyáron újra visszajönnék.

VÉNUSZ A HULLAHÁZBAN

Rohrbeck orvostanhallgató megmérgezte kedvesét. A leányt ma boncolták fel s az orvosok csodákat beszélnek szépségéről. A rendőrség kinyomozta a tragédia okát.

A Bors-utcai kettős szerelmi dráma ügyében egyre bonyolódik a helyzet. A súlyosan sebesült Rohrbeck János orvostanhallgatót a rabkórházban már kihallgatta a soros vizsgálóbíró. Rohrbeck határozottan állítja, hogy mindaketen előre eltökélt közös szándékkal akartak megválni az élettől. Tagadja azt, a mit Dudásné állít, hogy himlőoltó anyag helyett tévedésből mérget — dionint, — fecskendezett be a leánynak.

A Üllői-uti törvényszéki bonctani intézet hullatermében ma boncolták fel Minnich és Ajthy tanárok Dudás Mariska holttestét. Akik a boncolásnál jelen voltak, azt állítják, hogy ily tökéletes szépséget, mint aminő az áldozat, még soha életükben nem láttak. A gyönyörűen kifejlett termet valóságos mintázuival való szobor. Az arc, amely egy klasszikus görög szépségé lehetne, még az örök elmúlás után is mosolyog.

A meghalt leány két színésznő barátnője, ma pompás virágkoszorút helyezett a holttestre. A rideg bonckés kiderítette, hogy a halált nagy mértékben befecskendezés által dioninmérgezés idézte elő.

A rendőri nyomozás adataiból kiténik, hogy a szerelmi drámát egy mélyreható esemény idézte elő. Megírta A HIR is, hogy Dudás Mariskának egy előkelő és gazdag földbirtokos volt a barátja. Ez pincérnői sorból emelte magához a szép leányt. Elegáns lakást rendezett be részére, drága ruhákban járatta és négyszáz korona havi tartásdíjat adott neki. A viszony nyolc évig tartott. A földbirtokos, akinek apja, mint országgyűlési képviselő éveken ezelőtt nagy szerepet játszott, legutóbb rájött arra, hogy a leány megcsalja Rohrbeckel. Ez a felfedezés egész kapóra jött neki. Ugyanis néhány héttel ezelőtt beleszeretett egy előkelő család leányába s így szakítani kellett Mariskával. Valami végkielégítést adott a leánynak, aki Rohrbeckkel együtt hamarosan elköltötte a pénzt. Azután beállott a nyomor. A jóléthez hozzászokott színésznő a nélkülözést nem bírta tovább. De a fiatal ember se. Így született meg a gyilkosság gondolata.

Ez a verzió, amelyet tényeken épülő adatok támogatnak, sokkal valószínűbb, mint a Dudásné vádja és a himlőoltás meséje. A vizsgálóbíró Rohrbeck János ellen egyelőre *szándékos emberölés büntette* címén elrendelte a vizsgálatot s Rohrbecket *előzetes letartóztatásba* helyezte. E végzés ellen a védő dr. Hevesi Illés felfolyamodást jelentett be.

A hang Björnsoné, a kéz — a darabontoké

Apponyi elégtételt kap!

Nyilatkozik a HIR-ben

Megint darabont-árulás

Nem telt el huszonnégy óra sem azóta, hogy Björnson, a müncheni békekongresszushoz intézett levelében hazugul megvádolta gróf Apponyi Albertet s a magyar kultuszminiszter máris megkapott minden elégtételt, amely csak képzelhető. Maga a békekongresszus sietett a legjobban, hogy Apponyinak a durva sértésért szeptiszfakiót szolgáltatson, és egyben bocsánatot kérjen tőle, amiért a minősíthetetlen levél a nyilvánosság elé jutott.

Maga gróf Apponyi, megközelíthetetlenül teljes tudatában, nemcsak a vádat, hanem a káromkodó hangot is nyugodtan fogadta. A kultuszminisztert, aki tegnap Bécsben volt elfoglalva a kiegyezési tárgyalásokon, A HIR táviratban kérte föl nyilatkozattételre. Apponyi Albert a következő távirattal felelt:

A HIR szerkesztőségének

Budapest.

Nem tulajdonítok a dolognak fontosságot, — bevárom a bővebb tudósítást.

Apponyi.

És igaza van, amikor erre az álláspontra helyezkedik. A vád olyan méltatlan és tarthatatlan, annyira magán viseli a rosszulindult sugalmazás bélyegét, hogy nem is lehet mást felelni rá, csak azt: nem fontos. Lényegében ugyanezt felelte, csak több szóval, Apponyi egy müncheni újságíró előtt is, aki Björnson vádja dolgában fölkereste. Ebben a másik nyilatkozatában a közoktatásügyi miniszter azt hiszi, hogy *nem bocsátkozhatik Björnson támadásainak részletes cáfolatába*, már azért sem, mert Björnson levelének szövegerinté szövegét nem ismeri. Apponyi csak úgy általában megjegyezte, hogy Björnson nagy költő ugyan, de azért ez nem akadályozza őt abban, hogy néha olyan dolgokról ne beszéljen, amelyeket nem ismer, vagy amelyekhez nem ért. Ezáltal elvesztette a jogát arra nézve, hogy *őt ilyen esetekben komolyan vegyék*. Björnson hazug tudósítások által félrevezetve, nagy könnyelműséggel nyilatkozik olyan viszonyokról, melyeknek tényleges alapjait nem ismeri. Ennélfogva támadása hijján van minden komolyságnak és jelentőségnek.

Ezzel azután körülbelül elintéztetnek tekintetjük ezt a kínos és ostoba affért. De van még egy pontja, amelynek földerítését az egész megsértett Magyarország joggal követelheti: *ki csapta be Björnson, ki szolgált neki ezzel az infámis információval és ki volt az, aki beugratta ennek a visszafelé elsült levélnek a megírásába?* Amikor tegnap azt irtuk, hogy bizonyára darabont-információknak ült föl, csak föltevés alapján irtuk ezt, amely onnan merítette a jogosságát, hogy általában darabont-pónzek egyengetik a külföldön a magyar-gyalázó híresztelések elterjedését. Mára azonban *biztos tudomást kaptunk arról, hogy ez a föltevés a lehető legalaposabb volt. Björnsonnál a nyáron a darabontok egyik vezető-embere járt.*

München, szeptember 14.

A békekongresszus ma tárgyalta a Björnson levelével előidézett kínos incidenst. Ruive elnök szót kért, sajnálkozását fejezve ki Apponyi megsértése fölött és reméli, hogy Apponyinak elégtételt szolgáltatnak. A jelenlevő magyarok tapssal fogadták az elnök kijelentését, amelyhez a kongresszus egyhanguan hozzájárult.

Jajszavak a mélyből

I. Államtisztviselők memoranduma

Az állam mostohafiai, a tisztviselők ez évben akarják megtartani második kongresszusukat Szegeden. Az emlékiratot, melyet a kongresszus elé akarnak terjeszteni, hogy aztán a kormányhoz juttassák, már elkészítették.

A memorandum követeli a szolgálati pragmatikát, a fizetésrendezést, az 1000 koronás kezdőfizetést, az automatikus előléptetést. Kívánja a lakberek szabályozását, a nyugdíj-törvény módosítását, a tisztviselők erkölcsi függetlenségének biztosítását, az ingyenes állások és a soron kívüli előléptetés, valamint a fegyelmi eljárás szabályozását.

Azután megdöbbenő színekkel rajzolja meg a hivatalnokai életet, amelynek két feltétele van: a koplalás vagy az adósságesinálás. Gyors és erőyes intézkedéseket kér a kormánytól. A kormány egyelőre csak annyit tett a tisztviselők érdekében, hogy azoknak, akik a kongresszusra akarnak menni, három napi szabadágot ad s magát is képviselteti vagy a miniszterelnök vagy valamelyik miniszter által a kongresszuson.

II.

Bírósági kezelők panasza

Az igazságügyi kezelőtisztviselők helyzete is nyomoruságos. Rídeg valóság, hogy sivár anyagi állapotuk felől mindaddig hiába emeltek szót. Alig van annyi fizetésük, mint a hivatalszolgáknak. Sérelmeik megbeszélésére Szegedre szeptember 22-ére és 23-ára gyűlést hívtak egybe. Ennek tárgysorozatába felvették a fizetés és lakbérrendezés sürgős reformja iránt való óhajukat és a szolgálati pragmatika megállapítását. Ezekon kívül sok jogos és igazán megszívlelésre való kívánságaikat vitatják meg.

Igy szeretnék, ha részükre is biztosították a teljes vasárnapi munkaszünet, s hogy a díjnokat öt évi szolgálat után irodasegéd-tisztekké nevezzék ki. A mozgalom iránt a kezelőtisztviselők között nagy az érdeklődés.

III.

A bírák mozgalma

A budapesti büntetőtörvényszék és büntető járásbírók bírái s az ügyészség tagjai ma értekezletet tartottak, kimondták azon, hogy a

bírói és ügyészi kar erkölcsi és anyagi függetlenségének biztosítását elodázhatatlannak tartják s ők is csatlakoznak a megindult mozgalomhoz, kimondták azt is, hogy a szegedi gyűlésen képviseltetni fogják magukat.

Az 573-as - és az emberismeret

Az 573-as számú hordárt Ungár Adolfnak hívják. Ami azonban mellékes, a fő az, hogy az 573-as számú hordárhoz, a New-York kávéház előtt, ma délután három órakor odalépett egy nagyon sovány, rosszarcu fiatalember és megbizta, hogy vigyen egy levelet Kury Klára lakására.

— Kapok választ? — kérdezte ravaszul a hordár, aki meg volt győződve, hogy a rosszarcu fiatalember nem fog választ kapni.

— Okvetlenül kap választ — szölt a rosszarcu, azután hozzátette: — mondja, hogy személyesen Rákosi Jenő ur küldte! ... Siessen vissza, itt várom a sarkon.

— Azt mondom, hogy személyesen Rákosi Jenő? — kérdezte a hordár, aki jobb emberismerő Anatol France-nál, sőt jobb emberismerő Darvinnál is.

Végignézett a rosszarcun és megállapította magában, hogy először ez egy svindler, másodsor semmi köze sincs Rákosi Jenőhöz, harmadszor be akarja csapni Kury Klárát.

Ezeket állapította meg a derék 573-as, azután utnak indult és nem minden zavar és dadogás nélkül nyomta meg a csengőt. Kijött a szobaiány és a boldog hordár pár perc múlva ott állt Kury Klára előtt.

— Ki küldte ezt a levelet? — kérdezte a primadonna és kivett a borítékából egy levelet és — egy gyűjtőlevelet. A levélben „Rákosi Jenő arra kéri a jószívű primadonnát, hogy a mellékelt gyűjtőlevelet adakozzék Vidor Pál síremlékére.”

— A levelet egy fiatalember adta át, — szölt a hordár — de azzal az üzenettel, hogy személyesen Rákosi Jenő küldi.

Kury Klára, aki igazán emberismerő, mo-colygott és azt üzenté, hogy majd csak személyesen intézi el Rákosi Jenővel. Tudta nagyon jól, hogy svindlerrel van dolga, de sajnálta bántani a szerencsétlent és egyszerűen visszaküldte a hamisított gyűjtőlevelet.

A hordár visszatért a rosszarcu legényhez, aki fogvacogva vette át a drótnélküli választ, azután újabb levéllel elküldte a hordárt Nagy Irén öngyógyághoz, Német-utca 3. szám alá. Ki-

derült, hogy ilyen nevű lakó nincs is a házban s mire a hordár visszajött, a rosszarcunak — hűlt helyét lelte. Szegény, ő járt legrosszabbul, nem kapta meg a fuvardiját és kiderült, hogy mégsem olyan jó emberismerő az 573-as...

Megörültek katonáék!

Három évet akar-
nak szolgálatni egy
néptanítóval, aki még állami
tanító is. Ez is Uásár-
helyen történik

Hosszu és keserű hangú levél fekszik előttünk s szomoruan látjuk belőle, hogy a császári közös hadsereg most már szánt-szándékkal arra tör, hogy mindenütt, ahol teheti, sanyargassa a magyar állampolgárt s végig sértse a magyar állam méltóságát, amely ellen nap-nap után gonosz merényleteket kohol. Hallatlan és arcpirító állapot az, hogy itt él elszórva egész országunkban egy idegen horda, amely hadseregnek csu-folja magát s amelynél gyávább és alattomosabb még külső ellenségünk sem lehetne.

A Hír rántotta le a leplet a marosvásárhelyi katonai botrányról s most ismét Marosvásárhelyről szól a krónika és ismét egy tanítóról, akinek szintén a magyar állam pajzsa alatt kellene állania s aki szintén nem áll ott, miut ama többiek sem, akiket a Götterhalte ellen való tüntetésük miatt keservesen üldöztek.

Barta Ferenc sorsát egyik barátja mondja el hozzánk intézett levelében. Ez a fiatal tanító, akit mint a tanítóképző harmadéves növendékét hívtak be először, de a kultuszminisztérium közbenjárására póttartalékba helyezték, később, mint végzett tanító, ismét bevonult s mert biztosították róla, hogy később is szolgálhat, ismét visszatért kenyérkeresete mellé. 1906 őszén községit tanítónak lett alkalmazva, de ennek ellenére csendőrrékké szölitották fel a katonai szolgálat megkezdésére. A tanfelügyelő ekkor közbelépett és Barta Ferenc nyugodtan taníthatott. Az év végén állami tanítóvá nevezték ki s most már joggal lihetette, hogy a katonasággal semmi baja nem lesz.

A VILLAMOS

REGÉNY

A HIR számára írta:

BRÓDY SÁNDOR

(Cégenyelvre átvettetni tilos) — (15)

Tél lett; krumpli sustergett a sütőben. Van-e kedvesebb állatja istennek az embernél, amikor a földben nőtt almát — ha már előbb megsütötte — feltöri kétfelé és a parzabb részét az ember az asszonynak, az asszony az embernek odaadja! Így édegett és így osztozott az új pár és Évának még az sem esett nehezére, hogy amikor régi életmódja szerint le szokott feküdni, most olyankor kelt, hogy reggelit főzhessen az urának, felöltözhessen és elkísérhesse az állomásához, Sötétben keltek, mivel a villamosnak nem lehetett villamosra ülni és mégis ott kellett lennie az elsőnek induló budai kocsinál. Amikor megindultak, gyakorlatilag még a lámpások is égtek a Murányi-utcában, ahol lakást vállaltak. Természetesen — különösen az első időben — karanfógvást mentek. Kissé talán el is túlozták a dolgót, kultuszt ütek egymásból és házassági frigyükből. De talán ez azért is volt, mert két ennyire összeillő, vérben és gusz-

tusban így összepásoztatott emberi lény nem is igen élt még ez igen is elegyes és össze-vissza városban.

Tél volt, tehát a fehér nadrág ügye pihent. Ellenben Éva főzött, leginkább huslevest, mert ennek a készítését nagyon egyszerűnek tartotta. Gyermekemlékei éltek arról, hogy készült ez. Hus és zöldség együtt buzog, habzik, a habot aztán le kell szedni. Az elvei jók voltak az új asszonynak, a kivitelben azonban gyengének mutatkozott. Meleg vizet, amelyben zsirfoltok usztak és kökemény húst vitt ki délben, a mikor ez haza nem mehetett, az állomásra.

— Soha ennél jobbat nem ettem. Huncut a császár, ha ennél jobban él! — mondá János.

Az asszony maga mégis érezte, hogy a főzésben, mosásban, sőt a surolásban is tökéletesíteni kell magát. Egy kocsiné, egyszerű paraszt nő volt a szomszédja, ez beleoktatta egybe-másba. Ezzel barátkozott, a míg János távol volt és a sok-sok óra nagyon nehezen telt. Az utcára egyedül nem mert kimenni, amióta egyszer, hogy vasalót venni járt a belső városban, nagy kellemetlenségei voltak.

Négy-öt férfival találkozott, akik hívták. Ő megismerte mind és ha akarta, ha nem akarta, emlékezett arra, hogy szerették, mit adtak. Majd hogy el nem sülyedt.

Mélyen elpirult és keresett valami helyet, a hová elbujjék. Az öt ur közül öt csak kettő ismerte meg és azok egyike köszönt is, a mi idehaza a legnagyobb ritkaság. Szép nőt jó olcsón felhasználni a magunk céljaira, a legnagyobb intimitásba keveredni vele és a következő félórában meg nem ismerni az utcán, letagadni az ismeretségét, nem köszönteni — ezek a mi erkölcsünk... A fiatal ember azonban kivétel volt, nagy barátságos közeledett Éva-Zsófi felé. Köszönt, rászölt, de hiába. Az asszony nem köszönt vissza, elfordította a fejét. Erre az ur dühös lett, odalépett hozzá és kiméletlen szavakat intézett hozzá. Jó hogy rendőrt nem hívatott és hivatalosan nem kényszerítették a nőt, hogy kedves legyen a férfihoz, aki már egyszer megvette.

A másik férfi hazakísérte egészen a lakásáig, de nem mert hozzá csatlakozni, csak utána cammogott. Beszembelenkedett utána egészen a konyháig, ahol a kocsinéhoz fordult. Az kezdetben nem értette, a mikor aztán megsejtette, mit akar, kiabálva, nevetve, fenyegetőzve taszigálta ki az utcára. Évát kilelte a hideg, reszketve bujt bele az ágyba.

Az előkelő öreg ur is napszálltakor sokat settenkedett a ház körül, de várt több mint két hónapot, csak azután jelentkezett. Virágot, gyümölcsöt küldött és Éva nem

Nyár elején tehát jelentkezett, hogy a pórtartalékos nyolc hetét leszolgálja. Ezt meg is engedték neki. Benntartották. De — a szolgálati idő leteltével — nem bocsátották el, hanem elintézetlen ügyeinek rendezése címén benntartották s benntartják ma is. Hiába telegrafált a kultuszminisztériumba, hiába magyarázta feljebbvalóinak, hogy nem követett el semmi olyat, amiért tönkre kellene tenni. A kultuszminisztérium vagy nem tudta, vagy nem akarta kiszabadítani a népműveltség papját, a tanítót, aki neki tisztviselője és katonák meg sem hallgatták a kérését.

Megtörtént az a hallatlan eset, hogy egy állami tanítót három évi szolgálatra fogtak, ami egyet jelent azzal, hogy állástalanná tették s egész életére elpusztították. Az iskolában pedig, ahol tanított, betöltetlen a helye Barta Ferencnek. S a katonai hatóságok ezzel sem törődnek. Jó a magyarnak tanító és kultúra nélkül is! . . .

KÖZGAZDASÁG

Szesz. Az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi irodájának V., Mérleg-utca 11. szám, heti üzleti jelentése. Mai zárlatárak Budapesten: Finomított szesz adózva nagyban 164 korona, kicsinyben 168 korona. Finomított szesz adózatlan nagyban 65 korona, kicsinyben 69 korona. Nyers szesz adózva nagyban 162 korona, kicsinyben 165 korona. Denaturált szesz nagyban 52 korona, kicsinyben 54 korona. A szeszáruk ismét emelkedtek és tartós árakra van kilátás.

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

Eleinte változatlan, végül néhány fillérrel drágább áron elkelt 30000 mm. buza. — Rozs nyugodt, zab, tengeri, árpa változatlanok maradtak.

Eladatott:

Uj-buza. Tiszavidéki: 300 mm. 79 k. 23.60 K., 300 mm. 79 k. 23.05 K., 100 mm. 78.5 k. 23.10 K., 100 mm. 78.5 k. 23.40 K., 400 mm. 78.5 k. 23 K., 300 mm. 78 k. 22.90 K., 300 mm. 78 k. 23.25 K., 300 mm. 78 k. 23.15 K., 200 mm. 78 k. 23.10 K., 100 mm. 77 k. 23 K., 400 mm. 77 k. 23.05 K., 100 mm. 77 k. 23.20 K., 300 mm. 77 k. 23.15 K., 100 mm. 77 k. 22.90 K., 200 mm. 77 k. 22.90 K., 100 mm. 77 k. 22.90 K., 100 mm. 76.5 k.

merte az ajándékokat visszaküldeni, be dobta a szemetes ládába. Néha még — a posta olyan kitűnő — leveleket is kapott, a régi időből, a régi célból. Urak megrendeltek. Irt egy vidéki buzakereskedő-vendége, hogy: „délutáni négyre öt üveg kőbányai sör legyen behűtve”. Szerencsére, annyira megy a lakók nyilvántartása, hogy nem akadtak rá új lakására. Aki kiszimatolta, az új rendőrorvos volt. (A régi meghalt, az új seprő jól akart seperni. Fiala Zsófi-Éva az orvos könyveiben meg volt terhelve, negyven vagy ötven forinttal. A hivatali utód ezt a kis summát ment behajtani. Magánfogata volt az orvosnak, a lovaknak nem kell azért több zabot adni, ha egy szerény ház előtt egy pillanatra megállanak . . . Nehezen ment a fölvilágosítás, de mégis ment. A kocsisné segített.

Az új asszony nagy rémületben volt hetekig, amíg egy napon megállapította és érezte is, hogy kis gyereke lesz.

Nem bánt többé semmit és nem félt semmitől. Most volt a két ember együtt csak igazán. Az asszony most ért meg csak igazán az ölelésre, a teremtő szerelem minden őszintesége és kéje fogta őket össze.

És most ezzel kezdődik a villamos re-génye.

(Folytatjuk.)

22.80 K., 200 mm. 76.5 k. 22.90 K., 100 mm. 76.3 k. 22.70 K.

Pestvidéki: 500 mm. 80 k. 23.10 K., 200 mm. 80 k. 23.— K., 500 mm. 79 k. 23.— K., 150 mm. 78 k. 22.90 K., 1950 mm. 78 k. 23.40 K., 100 mm. 77.5 k. 22.95 K., 200 mm. 77.5 k. 22.80 K., 200 mm. 77 k. 22.80 K., 500 mm. 77 k. 22.90 K., 100 mm. 77 k. 23.— K., 100 mm. 77 k. 22.50 K., rozsos, 100 mm. 76 k. 21.70 K., üszkös, 300 mm. 76 k. 22.70 K., 100 mm. 75.3 k. 22.20 K., hibás, 350 mm. 75.5 k. 22.65 K.

Zentai: 2000 mm. 77 k. 23.20 K., 4000 mm. 77 k. 23.20 k.

Dunapentele: 1180 mm. 75.3 k. 22.50 K.

Felsőmagyarországi: 1000 mm. 78.5 k. 23.10 K., vágány, 300 mm. 77.5 k. 21.80 K., üszkös, 500 mm. 77.5 k. 22.10 K., üszkös, 300 mm. 77 k. 22.80 K., 100 mm. 77 k. 22.30 K., 500 mm. 76.5 k. 22.80 K., 300 mm. 76 k. 22.75 korona.

Fehérmegyei: 250 mm. 79 k. 23.02 K., 500 mm. 78.5 k. 23.— K., 300 mm. 78 k. 22.80 K., 200 mm. 77.5 k. 22.80 K., 100 mm. 77 k. 22.50 K., hibás, 200 mm. 77 k. 21.60 K., hibás 100 mm. 77 k. 22.70 K., 400 mm. 76.5 k. 22.60 K., 500 mm. 76 k. 22.40 K., hibás.

Mind három hónapra.

Rozs: 200 mm. 18.70 K., 150 mm. 18.70 K., 200 mm. 18.70 K., 200 mm. 18.70., 100 mm. 18.70 K.

Készpénzfizetés mellett.

II. Határidő-üzlet.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1907)	22.28—22.96—22.94
Áprilisi buza (1908)	23.84—24.04—23.32
Októberi rozs	19.42—19.46—19.46
Áprilisi rozs (1908)	—20.46—20.46
Októberi zab	16.31—16.38—16.34
Áprilisi zab (1908)	—
Májusi tengeri (1908)	13.86—14.02—13.94
Szeptemberi tengeri	13.94—

Déli 1 órákor zárulnak.

Októberi buza (1907)	22.94—22.96
Áprilisi buza (1908)	23.92—23.94
Októberi rozs (1907)	19.44—19.46
Áprilisi rozs (1908)	—
Októberi zab (1907)	16.34—16.36
Májusi tengeri (1907)	13.88—13.90
Szeptemberi tengeri (1907)	—

Gabonaforgalom

1907. szeptember 11-től szeptember 12-ig.

	Érkezett	Elszállított
Buza	45791	3970
Rozs	7486	4440
Árpa	14955	3893
Zab	23511	14265
Tengeri	1538	8150
Liszt	—	11691
Korpa	405	6309

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órákor a következők voltak a záró ár-folyamok:

Októberi buza (1907)	22.—
Áprilisi buza (1908)	23.36
Októberi rozs (1907)	19.52
Októberi zab (1907)	16.34
Szeptemberi tengeri (1907)	13.82
Májusi tengeri (1908)	13.90

A budapesti értéktözsde

Irányzata kisebb variációk után változatlanul tartott maradt.

A kiegyezési tárgyalásokat hétfőn folytatják. A tözsde ezen körülményt kedvezően ítélte meg, mert ebből látható, hogy a két kormány komolyan akarja a kiegyezést megkötni. A két hitelrészvény a tegnapi zárathoz képest 2 koronával magasabban került mindjárt a tözsde megnyitásakor forgalomba és többszöri ingázás után egy kis eltéréssel meg is tartotta ezt az árnívót. Vasuti értékek arra a hírre, hogy a Déli vasutnál a tisztviselők a passzív rezisztenciát akarják proklamálni, gyengék. A Déli vasut-részvények árfolyama 5., az Osztrák-magyar államvasut-részvényeké 3 koronával csökkent. A helyi piac szilárd, a járadékpiac szintén. A Magyar koronajáradék tegnap óta 40 fillérrel emelkedett.

Előtözsde:

Kedvező kiegyezési hírekre szilárd.

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 604.50—642.—. Magyar hitelrészvény 748.—750.25. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 479.—. Magyar jelzálogbank 443.50—444.—. Rimamurányi vasművek 543.50—544.75. Közúti vasut 531.—532.—. Városi vasut 275.—. Osztrák-magyar államvasut 664.50—661.50. Déli vasut 153.50—155.—. Koronajáradék. határidőre 92.75—92.85. Hazai bank 277.—.

Déli tözsde:

Csekély üzlet mellett tartott. Köztettek: Osztrák hitelrészvény 640.25—641.25. Magyar hitelrészvény 749.—750.—.

Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 477.50—478.50. Magyar jelzálogbank 443.50—444.—. Rimamurányi vasművek 543.25—544.—. Közúti vasut 531.50—532.—. Városi vasut 278.—279.50. Osztrák-magyar államvasut 661.50—662.—. Koronajáradék határidőre 92.90—93.05. Orosz járadék 84.—. Konvertált jelzálogsorsjegy 141.50—142.—. Hazai sorsjegy 107.50. Hazai bank 277.25—278.25. Erzsébetvárosi takarékpénztár 200.—. Danubius 200.—207.—.

Utótözsde délután 4 órákor

Az utótözsde üzletlenül folyt le, csak Magyar hitelrészvényekben volt néhány kötés, mely 750 koronával lett kötve, a többi értékekben nem volt üzlet.

Bécsi gabonatözsde

Csekély forgalom mellett mult héthez viszonyítva változatlanok. — Jó minőségű árpa változatlan, egyéb fajták árai mérsékeltek. — Tengeri 5—10, Zab 5 fillérrel drágább, mint mult héten. — Buza tiszavidéki: 11.75—12.40, morvavölgyi: 11.00—11.30, tótfelvidéki: 10.90—11.45. Rozs tótfelvidéki: 9.90—10.10, pestvidéki: 9.95—10.15. Ipőjárás: szép.

Bécsi értéktözsde

Bécs, szeptember 14. 4 1/2% papír járadék 93.60 4% oszt. arany jár. 115.60. 1860. sorsjegy 148.75. Osztr. hitelsorsjegy —. Angol osztr. bankrészv. 301.—. Bécsi Bankverein 530.90. Osztr. magy. bank 17.95. Déli vasut 152.75. Duna gözh. társ. 1006.—. Dohány részv. 420.—. Cs. k. arany (vert) 11.25. Német bank váltók 117.56. 4 1/2% ezüst jár. 96.30—98 Osztr. koronajáradék 96.38. 1864. sorsjegy 240.—. Osztr. hitelint. részv. 639.75. Union-Bank 538.50. Osztr. Länderbank 443.50. Osztr. m. áll. vasut 661.—. Elbe-völgyi vasut 430.—. Alpesi részv. 612.75. 20 frankos 19.16. Londoni váltóár 240.42. Lipótközlő 423.—. Török-sorsjegyek 131.90

Bécs, szeptember 14. 4% arany-járadék 110.20 Tiszai és szeg. köles. sorsj. 141.50. Magy. hitelb. részv. 749.75 M. lesz. és váltó részv. 477.—. Rimamurányi 543.50. M. eukoripar —. Adria hajózási r.t. —. Magyar koronajáradék 93.10. 4% magy. földteherm. kötv. —. M. nyer.-k. sorsjegy 187.—. Kassa-Oderb. v. részv. 353.—. M. keresk. bank —. M. Jelzálogbank 443.60.

Külföldi értéktözsde

Berlin, szeptember 14. (Zárlat.) 4 1/2% papír járadék —. 4% oszt. arany jár. 98.25. Osztr. hitelrészv. 200.60. Déli vasut 30.10. Orosz bankjegyek 216.60. 4% ujjorosz kölesön 70.—. Disconto Comandit 171.10. Dynamit Trust 154.10. Harpeni 193.40. Unifikált török jár. —. 4 1/2% ezüst járadék 96.10. 4% magy. arany jár. 92.80. Magyar koronajáradék 92.75. Osztr. m. államvasut 141.60. Bécsi váltóár 84.95. Olasz járadék 103.—. Ált. Villamos Edison 194.50. Gelsenkircheni 198.25. Laurakohó 222.10. Berlin, szeptember 14. (Zárlat.) Buza 223.75—222 Rozs 204.75—200.75. Zab 171.—168.50. Tengeri 147.—. Olaj 80.80.—77.20. Szesz —.

Szépségem titkai!
nappal a Gyöngyvirág-tejet
éjjel a Gyöngyvirág-cremet
használd.
Kapható 1 és 2 koronáért a
Városi Gyógyszertárban Váci-utca.

24.000 darab lepedővászon - maradék
garantált len, 150 cm. széles, 14 méter hosszú, 6—7 nagy lepedőre teljesen elég, darabonként 7-80 frt-ért eladó. Legalább egy 14 méteres drb vendő.

65.000 méter Rumburgi vászon-maradék
legfinomabban fehérítve elsőrendű minőség, használható a legjobb fehérneműnek és ágyneműnek, 8—16 méter hosszú, méterenként 25 kr-ért eladó. Legalább 40—45 méter vendő utánvétellel.

S. STEIN, Leinenweberei, NACI.OJ (Csehország).

Soványosság
Az egyedül eredménytől kísért szer a dr. WILLIAM HARTLEY tanár amerikai erőttápora. Soványak tartós, szép toll testidomokat nyernek; hölgyek remek kéklet, 6 hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállás. Várszegénység, idegesség, sápkór elvonás és gyomorbetegségeknek nélkülözhetetlen szer. Kifutott: Chicago, Berlin, London és Hamburgban. Köszönetlevelek minden országból. Ára dobozonként használati utasítással 1 frt 10 kr. Főraktár:
BALÁZS MÓR D., Budapest,
István-ut 11. II. emelet I.

Asztmában,

gégehurutban, tüdővérzésben,
tüdőbajban, gyomorhajban

szenvedők korlátnak annyi időt maguknak s olvassák el alant ítételeket gyógykezelésükről. Ez csak elenyésző csekély száma a folyton érkezőknek. Minden megjegyzés nélkül közöljük, hisz a szenvedő község van hivatva arra, hogy kritikát gyakoroljon felettük. Eltekintve csekély sülbeli módosításoktól, szövegüket közöljük. Az eredeti leveleket megtekinthetők s igen óhajtanók, hogy azban fordul elő, súlyos blütetést vonna maga után. Hogy mindenkinél módjában legyen, a baj tüneteket: köhögés, mely gyakran hányásra ingerel. — Szúrás a Rendszeresen hideg kéz és láb. — Légzési nehézség. — A légzést későbbben szipol és krákogó zaj kíséri. — Vérköpés. — Gyakran erős, rendetlen szívverés, összekötve nagy felelemérzéssel. — Kétség alvás. — Rossz emésztés stb. A gyógykezeléshez a baj pontos leírása s a foglalkozásnak megjelölése szükséges. Címünk:

Kur-Institut „Spiro spero“ Dresden-Niederlössnitz, Schulstrasse 309.

Asthma, szivbaj és tüdőbaj:

Fogadják hálás köszönetemet, hogy ismételtén visszartart bajomból kigyógyítottak. Nagyon sokat szenvedtem nehézlégzési rohamok miatt. Különösen éjjel nem tudtam aludni, ami felelősségteljes szolgálatomat igen megnehezítette. Beesés kurajuk folytán azonban egészségesnek, testben megerősödve érzem magam. Hálás köszönettel

Heckel Antal, m. á. v. alkalmazott, Érsekújvár.

Hála istennek, jobban érzem magamat, ami a rendesebb lélegzést illeti. Az inhaliációt és többi utasításait nagyon jónak találom, s igen kellemesen érzem magamat utánuk. Általában az ugynevezett asztma-rohamok kezelésük igénybevétele óta egyszer sem mutatkoztak, míg ellenben azelőtt naponta 6-7-szer volt. Kiváló tisztelettel

Patay Mór, Budapest.

Tisztelettel értesítem Önöket, hogy állapotom (idült gémem fáj semmi, eszem, izsom, jól alszom s könnyen lélegzem. Mindezt b. utasításait folytán értem el. Ezer köszönetet mondok az elért sikerért, mert asztmám és szivbajom nagyon megkönnyült. Azon vagyok, hogy Önök iránt kötelezettségemeket eleget tegyek. Mely tisztelettel

Nyirfalvy Piroska, Budapest, VIII.

Orr-, torok, és gégehurut, vérszegénység:

Becsánatot kérek, hogy megkértem levelemmel. Az eddigi gyógykezelésükért fogadják kérem ezer köszönetemet, mert csak röviddel ezelőtt kezdtem meg és máris egészen ember vagyok. A köhögésem megszűnt, fekvésem, holott azelőtt csak úgy tudtam. Fogadják hálás köszönetemet, mely tisztelettel Domokos Sándor földmivelő, Nagymajlath, Ambróziatva, Csanádvarmegye.

Van szerencsém tisztelettel értesítenem, hogy nőm, ki orr-, torok- és gégehurutban szenvedett, nagyon jól érzi magát. Fájdalmait, különösen heves köhögése teljesen megszűnt. A váladék nagyon csekély. A beteg a rossz időjárás dacára is vigkedélyű, éjjel jól alszik. Az étvágy és urülék rendes. Kiváló tisztelettel.

Takács János, utbiztos, Liptó-Tepla, Liptó vm. Tisztelettel kérem Önöket, hogy állapotom (idült gégefő- és légesőhurut) kitűnő, nincsenek meg többé a kellemetlen jelenségek; a váladék könnyen oldódik, az orron való lélegzés egész rendes. Fogadják eme eredményért teljes köszönetemet.

Fekete Zsigmond, miniszteri osztályt., Budapest, VI.

Beesés levelek megkaptam s örömmel szolgál, hogy bár az ősszeg nagyobb részét befizettem, mégis érdeklődnek utánam, mit még egy kezelőorvosomtól sem értem el, s ebből kíválgatik, hogy nem a pénz, de főképp a siker érdeme.

dekl. Önöket. Abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy egészségről jó hírt adhatok. Étvágyam jobb, széketem rendes, s míg azelőtt egész éjjel hánykolódtam, most jól alszom. Javulásumat leginkább kurájuknak köszönhetem. Örökké hálás tisztelettelük.

Lakatos István órász., Vágújhely.

Tüdőbaj, tüdővérzés, gyomorhaj:

Amit oly rég óhajtottam, bekövetkezett. Ezer hálaival tartozom Önöknek, hogy régi tüdőbajomtól megszabadítottak. Bár többször megingott bizalmam, hogy eredményhez jussak, az Önök biztató és reményt kelto utasításai meghozták az általam annyira kívánt sikert. Egészségem teljesen helyreállt, amit csupán Önöknek köszönhetek. Most úgy érzem magamat, mintha újra születtem volna s csak ma tudom, mi az egészségesnek lenni. Hálás hívük:

Vörös Lajos, Vép, Vas megye.

A legnagyobb örömmel és hálaival tudósítom Önöket, hogy minden tekintetben egészségesnek érzem magamat. A légzési nehézségek teljesen elmulnak, kezeim s lábaim általában meleg, aminek nagyon örülök, mert eddig még a legnagyobb hőségben is jéghidegek voltak. Nem hittem volna soha, hogy van gyógymód idült tüdőhurutom s légesődaganatom leküzdésére, de most már elhiszem, mert saját magam tapasztaltam az Önök kezelésének eredményes voltát. Hazaias tudósítom. Szkalicza József, Kis-Mácséd, Széplak-utca 50. (Posta: Pozsony-Diószeg).

Mai levelemmel örömmel értesítem Önöket, hogy fiam, Lang Miklós, bajától, meg pedig tüdőfájdalmaitól, heves köhögésétől, véres köpésétől teljesen megszabadult az Önök eredményes gyógykezelésük segítségével. Fogadják érte legbensőbb köszönetemet. Teljes tisztelettel és mély hálaival társodásukért.

Lang Gáspár, Barackháza, Temes vm.

Az előjelek már mutatják, hogy b. kurajuk nyavalyát (tüdőbaj és vérzés) ha talán teljesen nem is, de nagyrészt meggyógyították. Ma pedig jelenthetem önöknek, hogy köhögésem megszűnt, koptat is alighogy van. Igaz szivből jövő köszönettel tartozom önöknek, annál inkább, minthogy nagyvalószínű emberrel oly jól tettem. Jövő héten már be is megyek dolgozni. Tisztelettel hívük:

Ersk Imre, Szentés.

Becsánatot kérek, hogy oly régen nem írtam. Én most nagyon jól érzem magamat. Jelen soraimmal a gyógyulásomról értesíthetem Önöket. Hála utasításainak, bajaim, még pedig: köhögésem, éjjeli izzadásom, légség, szívverésem felelemérzéssel, hideg kezeim s lábaim, rossz alvásom s emésztési nehézségeim teljesen elmulnak. Az arenak, valamint a kezek színe teljesen egészséges lett. Nem kell többé hideg lábak miatt szenvednem, az alvásom

pedig igen jó. Azon tudatban, hogy egészségem helyreállítását egyedül Önöknek köszönhetem, üdvözlöm Önöket, hálás tisztelettel.

Médvagy József, nyomdász, Ungvár, Pincesor-u. 8.

Gyomor- és bélbaj, mellbaj:

Evek hosszú során át gyomor- és bélbajban szenvedtem. Újság révén tudomást szereztem a Spiro spero gyógyintézetéről, melynek azonnal tudomására hoztam bajaim tüneteit. Már néhány hét alatt állapotom nagyon javult, s hat-havi kezelés után teljesen meggyógyultam. Teljes tisztelettel: Kropelnicki László, városi titkár. Mikolajow b/Dinester (Galicia).

Örömmel hozom szíves tudomásukra, hogy kurajuk két-havi használat után gyomor- és bélbajom, valamint hároméves tüdőhurutom megjavult. Minden tekintetben kitűnően érzem magam. Szíves kezelésükért, mely gyógyulásomat elősegítette, fogadják őszinte köszönetemet.

Hálás tisztelettelük: Prager Jenő.

Tisztelettel értesítem, hogy gyomor- és bélbajom teljesen megszűnt; naponként rendes a széketem, bármint életem, cetek, s jól alszom. Hálaem köszönöm, hogy segítették rajtam, s minden szenvedő ügyelmébe ajánlom kezelésüket.

Tastl Ferenc, Klein-Schwechat b/Wien.

Igen szépen becsánatot kérek, hogy ily későn válaszolok. Hála istennek, egészen jól vagyok. Étvágyam sokkal jobb, székem is gyakrabban van. Hálaem, mely oly rég szüntelt, szintén megjött. Azért most hálás köszönetet mondok, hogy ennyivel jobban vagyok, mert bizony már nagyon gyenge voltam; nem bíztam, hogy így felépülök. Hálás hívük:

V. I.-né, O.

Örömmel jelenthetem, hogy gyógykezelésük teljes megelégedésemet érdemelte ki. A testi erőm gyarapodott, a váladék rendes; a lábaimban nincs merevség, kéz és láb rendes hőfokúak, gyomromban fájdalmat nem érzek, asztmaroham nem fordul elő. Köhögés, éjjeli izzadásom nincs, a vizelet rendes. Tisztelettelük:

Kedves Péter, Cs.-Domokos.

A gyógykezelés hatása kellemes, a légség jó, az étvágy tökéletes, az alvás nyugodt. A puffadás teljesen fogyott. A mellkas és vállfájás már szinte sokkal alábbhagyott, annyira, hogy most már előbbi kínjaimhoz képest, könnyen viselhető. A legjobb uton vagyok. Mely tisztelettelük:

Chikán Pál, nyug. jegyző, Nagykátán, Pest vm.

Legnagyobb örömmel értesíthetem Önöket, hogy mellbajom teljesen helyreállt. Nem érzek semmiféle fájdalmat, jóllehet legtöbb időmet a mezei munka veszi igénybe, s ez nem volt semmiféle rossz befolyással egészségemre. Teljes tisztelettel.

Erasmus Borhála, Grabác 49., Torontál vm.

Külön magyar levelezés.

Vesszőparipa-Liliumtejszappan

BERGMANN és TÁRSA Dresden és Tetschen a/E. jelenben és marad a jövőben, a naponta beérkező elismerő sorok szerint, a leghatásosabb valamennyi gyógyszerben közt, szeplő ellen, ugyszintén egy bájos, puha arcú és egy rózsás arc megtartására. Kapható drába 80 filléért valamennyi gyógyszerüzletben, drogériában, illatszert-, szappan- és borhelyüzletben.

Steckenpferd-Bay-Rum.

Bergmann és Tsa Dresdenben és Tetschen a/E. Amely kitűnő szer fejkorpa ellen, valamint a haj idültől őszülése és hajhullás ellen. E szer elősegíti a hajnövekedést és igen erős szer a reumatikus fájdalmak ellen. 2 és 4 koronás üvegekben kapható a gyógyszerüzletben, drogériákban, illatszertkereskedésekben és borhelyüzletben.

SANID TOKOCSKÁK

bizonyított. Egy dobozt (100 labdac) használati utasítással 6 kor. utánvétel mellett. Kézdő gyengeség és impotenciának egyedül biztos szer a híres dr. TIMKÓ-féle orv. labdacok. Egy üveg ára 10 korona, küld a „MAGYAR KIRÁLY” gyógyszerüzlet, Budapest, V., Marokkó-utca 2/c. sz.

Titkos betegségeket biztosan gyógyít elismert radikális gyógy-módjai szerint ajánljuk

Dr. CZINCZÁRJ.

v. Kórházi orvos, specialista. Rövid idő alatt alaposan gyógyít húgyszervi és hólyagbajokat, továbbá minden bőr-, ideg- és vérbetegségeket, korai elgyengülést és bármily női betegséget. 10032

Budapest, IV., Károly-körút 10. I. emelet (balra). Rendel: délelőtt 10-4 és este 6-8 óráig.

Levelekre szakorvosi tanácsokkal szolgál és gyógyszerrel is gondoskodik, titoktartás mellett. — Nőknek külön váróterem.

Nagyobb mennyiségű üzempékes

normal és másdrangu sín kötszerekkel és váltóval:

1 drb Cornwall-gőzkazán, 61 m² fűtőfelülettel és 8 légkörnyomással;

2 drb detto á 52 m² fűtőfelülettel és 7 légkörnyomással;

1 drb detto 42 m² fűtőfelülettel és 5 légkörnyomással;

gőzmotorok, lokomobilok;

kerékeken járó gőzdaruk;

világos állvány. (Rock) és futódaru;

több körfurugép, különböző rendszerű;

betonkeverőgép;

összes építési szerszámok; építési szivattyúk, furóacél, állványkapcsok, daruk és mindenféle építési anyagok; szíjkorongok, transmissziók, csapágányok, hajóláncok stb. kaphatók

KOHN A. M. cég-nél, BUDAPEST, V., VÁCI-UT 16.

Vászon gyári raktár

Ajánlja a következő árukat rendkívül előnyös árakban:

Vászon 23 méteres vég	frt. 5'75, 6'50
Siffon 23 méteres vég	frt. 5'95, 6'75
Grádli csíkos, v. virágos mintázással 23 méteres vég	frt. 7'25, 7'95
Lepedő vászon varrás nélkül, 14 méteres vég	frt. 7'50, 8'50
Rávés ajour teríték szintartó minőség, 6 személyre	frt. 2'75, 3'75
Étkező teríték, damast minőség 6 személyre	frt. 3'25, 3'95
Törülköző damast minőség, 6 darab ára	frt. 2'50, 3'25

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

R. B. 86967. sz. Gyógyít és felidült jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, tüdőzuga, nehéz hallás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkor, fogfájás, migrén, fehérvértség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 86967. sz. készítmésem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, annak visszajuttatja a pénzt. Ahol már semmi sem használható, ott kérem az én készítmésem megkísérlését; meg vagyok győződve készítmésem biztos hatásáról.

EGY KIS RÉSZÜLÉK 6 K ÉGY NAGY RÉSZÜLÉK 8 K

könyvebb betegségeknek alkalmas. . . . . idült betegségeknek alkalmas. . . . . kalmazandó. . . . . mazandó. . . . .

A központi elárusítóhely sőt küld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföldi részére. . . . .

MÜLLER ALBERT
Budapest, V/20. ker. Vadász-utca 34. szám.

EXOTIKUS értékpapirokat

vidéki takarékpénztári részvényeket az árfolyamukban nem jegyzeteket, vesznek

Normos Gyula és Társa
bank- és váltó-üzlet
V., Széchenyi-utca 5.
Telefon 30-51.
1892-év óta bejegyzett cég.

Mintákat a legújabb őszi divatkelemből és vellezokból, ugyszintén eredeti végekből vágott vászon-árúkból, valamint nagy ingyen és bérmentve küld:

AUER IGNÁC FIA Budapest, VII., Rákóczi-ut 10.

Szépségem titkai - nappal a Gyógyvirág - tejet éjjel a Gyógyvirág-csömet használom.

Kapható 1 és 2 koronáért Budapest Városi gyógyszerüzlet Váci-utca.

SZÍNHÁZAK

Vasárnap, 1907. szeptember 15-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Délután 8 órákor mérsékelt hely-
árakkal:

Rosenkranz és Gildonstern

Vígjáték 3 felvonásban.

Este:

A kaméliás hölgy.

Dráma 4 felvonásban.

Kezdeté 7 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután 8 órákor mérsékelt hely-
árakkal:

Bernát

Zenés bohóság 3 felvonásban.

Este:

Nincs elvámolni valója?

Bohózat 3 felvonásban.

Kezdeté fél 8 órákor

MAGYAR SZÍNHÁZ

Délután 3 órákor mérsékelt hely-
árakkal:

A vig özvegy.

Operette 3 felvonásban.

Este:

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

KIRALY SZÍNHÁZ.

D. u. 8 órákor mérsékelt hely-
árakkal:

Göre Gábor Budapestön.

Látványos énekes bohóság 3 felv.

Este:

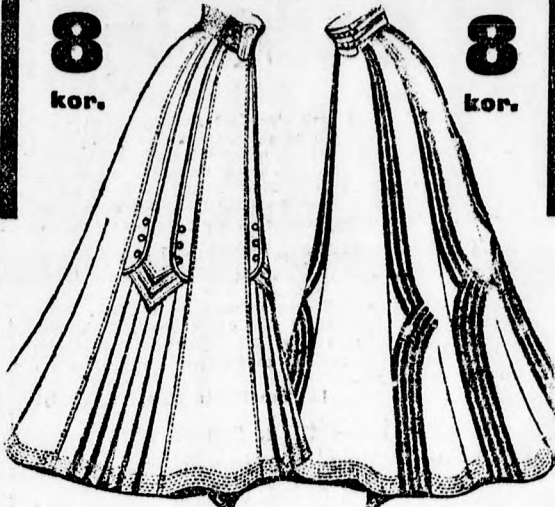
A vig Nibelungok

Operett 3 felvonásban.

Kezdeté 7/8 órákor

Mint kiválóan szép őszi újdonságo-
kat hozza 2 remek modell aljat.

8
kor.

8
kor.

Paris

Silkés divattal gyönyörű
fajonban izélesen díszített
oldalrészekkel és gazdagon
berakott szétnyíló szegé-
lyekkel. Az alj a kelméhez
illő selyemmel, bársonnyal
izélesen vagy bőrrrel pasz-
pollrozható, esetleg paszpol-
dísz nélkül készíthető.

London

Meglepően szép és silkés
alj. Szövetpántokkal a
szoknya hosszában művé-
sziesen sajtát kelméjéből
applikálva. Az alj izélesen
egyszerű és feltétlen tetszik
minden hölgynek.

Ugy a „PARIS” mint a „LONDON” 8 korona, kintűnő
minőségű lodenből, fekete, sötétkék, szürke, drapp és
barna színben, vagy legdivatosabb angol mintázatú fért-
ruhaszövetekből szürke, drapp és olív színekben. Aljaink
kintűnek extra jó szabásuk és pontos kivitelük által. Min-
den egyes darab mérték után készült, melyhez szükséges
a sehluss, csipő bőség, elő- és hát hossza a szoknyának,
továbbá a szín előírása.

„ZUR SCHOSSENFABRIK“
Wien, XVI., Neulerchenfelderstr. 2.
Magyar levelezés. Magyar levelezés.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: **LEITNER és KELETI** Révay-utca 18. Rendező: **ROTT SÁNDOR**
UJDONSÁG! Az előadás kezdete fél 9 órákor. UJDONSÁG! Kezdeté fél 12 órákor.
11 órákor. Ma és mindennap 11 órákor.

„Die lästige Wittwe“

Bohózat 1 felvonásban. Irta: SATYR.
Ezt megelőzi fél 10 órákor.

A képviselő úr

Bohózat. Irta: KORTES.

Továbbá: Trebitsch Nándor, Werner Manó és Baura
Emil urak új szóló számaikkal.

Nappali pénztár délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig.
Az I. emeleti CASINO DE PARIS megnyílt. Kezdeté fél 12 órá-
kor, többek közt a 7 híres Postillonok, valamint angol és
francia különlegességek fellépte.

BUDAPESTI CABARET SZÍNHÁZ

TERÉZ KÖRÜT 28. TELEFON 52-58.
(BONNINIÉREK) MINDEN ESTE 9 órákor
László Rózi, Bibor Olga, Balog Béke, Nagy Endre
Huszár Károly, Gabányi László stb. új műsorral.
Ferenzy Árpád legújabb cabaret-estái és díjlelkű váci Sajó
Gézával. Három kis darab, tizenöt új nótá.
Jegyek Zipser és Königsné, Bárd F. és Testvére, IV.
Kossuth Lajos-utca 4. és a Cabaret-pénztáránál
kaphatók.

KÉZIMUNKA

vétele előtt hozassa meg új nagy képes ár-
jegyzékemet, mely 272 oldalon 1860 részletesen
körülírt rajzokban sorolja föl a női kézimunka
összes anyagait és teljes utbaigazítást nyújt
azon vevőknek, akik megrendeléseiket szem-
élyesen nem eszközölhetik. Vidékre bér-
mentve és ingyen.

Alapítvány 1883. **BÉRCZI D. SÁNDOR**
női kézimunka nagyiparos
BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 4. SZ.
D. M. C. ENCYKLOPEDIA 10039
610 oldalon, 880 ábrával, magyar nyelven kiadott tankönyv,
melynek segítségével az összes kézimunkákat elsajátítani és
tanítani lehet. Angol vázson díszkötésben 2 korona.
A magy. kir. közoktatásügyi miniszterium 20575. sz. a. ajánlva.
Viktória szymna-munka és magas him-
zessre kintűnő kézi himzөгő 6 K.

SCHMIDT M. szíjgyártó, nyerges és bőrdísz
Budapest, VI. I. Károlyi-ut-
ca 25. sz. Ajánlja saját gyártmá-
nya kocsi- és lovaglő-
szerszámait, utazó-bőr-
ök pénz-, sivar-, oiga-
etta stb. tárgait. Magrendel-
és, és javítások futányosan és
pontosan eszközöltenek.
Bérmentve. 10008
Iskolatáskák kaphatók.

6 fénykép 1 frt 50

kintűnő kivitelben! Feltűnő olcsó árak!

Bérlésre való fényképek
10 perc alatt készülnek!

BODOR fényképezési műinté-
zete VI., Király-utca 84. sz.

KOCIÁN KUBELIK

riválisa

1. hó 26-án kezd meg magyar-
országi körút át. Rendezi: Dun 1
Norbert, es. és K. R. udv. zenemű-
kiadó. 10134

Az ország legnagyobb és legrégebb
Kölcsonkönyvtára
(Alapítvány 1846.)
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 33. szám,
mely magyar, német, francia és angol művekben
több mint 100,000 kötetet tartalmaz
A legújabbban megjelent művek azonnal kaphatók.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve. 10125
Vidéki előfizetőknek külön postaosztály.

A legjobb
iskola hegedűt
4 forinttól feljebb
Reményi Mihály
a magy. királyi Zene-Akadémia
házi hangszerkészítője szállítja
Budapestről Király-utca 58.
Zenekar hegedűk 6-8-10-12-20 frt-ig.
Kipróbált hangversenyhe edik minden áron. Az
összes hangszerok díj. tá. háza. Zongorák, piani-
nók, harmoniumok és cimbalmokról külön-külön ár-
egyzék körendő. Telefon 87-84. sz.

Világhírű zongorák

mint
Bösendorfer, Ehrbar, Bech-
stein, Ibach, Gaveau Parisi-
stb. legelőbőbben vásárol-
hatók és bérelhetők.
Keresztély
hirneves zongoratermében)
Budapest, Váci-körút 21. sz. (Harudvar.

ALEXIN

**LEGFINOMABB
NÖVÉNYZSIR
FÖZÉSRE-SÜTÉSRE
KIRÁNTÁSHOZ**
25% AL SZAPORÁBB
MINDEN MÁS ZSIRNÁL
KÖNNYŰ
EMÉSZTHETŐSÉGEÉRT
ORVOSILAG AJÁNLYA
CSAK E VÉDJEGGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT
!! FOGADJUK EL!!

**KAPHATÓ MINDEN FÜSZER
KERESKEDESZEN**

Szavatosság minden irányban
„Rafael” fényképnagyító és festészeti
műterme BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-utca 29A.
Ajánlja fényképnagyításait
akármilyen fénykép után, legszebb kivitelben 55-68 centiméter nagyságban:
Diszes paszpartuban 5 K-ért. Utajban szí-
nesen 10 K-ért. A kép teljes hasonlatosságáért
szavatolunk. Kívánatra küldünk árjegyzéket.
Számítalan elismerő- | Képviselők fizetéssel
vél szakemberektől. | mindenütt felvétetnek.
E téren első helyen állunk.

Posta-osztály.
Kívánatra küldök ingyen és
bérmentve
minta-szövetet,
képes divatkönyvet és ár-
jegyzéket mérték utáni ren-
delésre vagy kész ruhára.
Meg nem felelőt kicserélem,
vagy a pénzt visszaküldöm.
ROTHBERGER JAKAB
cs. és kir. udvari szállító
Budapest, Váci-utca 6.

Reggelizés előtt fel pohar
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorboj-
soknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz
az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt,
kis és nagy üvegekben

SZÍNHÁZAK

Vasárnap, 1907. szeptember 15-én.

Fővárosi Nyári Színház.

Délután 3 órákor mérs. helyárakkal

Bob herceg.

Operett 3 felvonásban.

Este:

Hajduk hadnagya.

Operett 3 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Városi Nyári Színház.

D. u. 3 órákor mérs. helyárakkal

Bolondok.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Este:

Bolondok.

Bohózat 3 felvonásban.

Kezdeté 1/2 8 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.

D. u. 3 órákor mérsékelt árakkal

Rendnek muszaj lenni.

Este:

Shakespeare.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

APOLLÓ-SZÍNHÁZ.

Telefon 68-39.

Pan-Amerikai kiállítás Buffalo-ban. — Áldozat az édesanyáért. — Örökéletű macska. — Nászat a Niaga-Ahoz. — Egy amerikai város látványossága.

Hadihajó vizrebotcsa tása

A palack bányászása és feldolgozása ipari celokra.

Kezdeté fél 6 órákor.

Ma este

NYÁRI RUDI

és teljes zenekarának első budapesti fellépése az **Aréna-kávéházban** Aréna-ut és Damjanich-utca sarak. **Hamburger Adolf**

SZABADALMAKAT, védjegyeket és mintaoltalmat megszerez a **SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT** 10004 PÁSZTOR (bej. cég) Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift.

Gyógytényezők:

Elektromágneses gyógyítás.

Röntgen-sugarakkal való kezelés.

Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvallásio).

Kék fényvel való kezelés.

Villamos hő- és fényfürdők.

Villamos massage.

Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés.

Villamos és szénsavas fürdők.

Aranyeres csomók.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).

Álmatlanság.

Hűdések (Paralysis).

Idegfájdalmak (Neuralgiák, Ischias).

Szívbetegségek.

Köszvény és csusz (Rheuma, izületi és csontbajok).

Székrekedés.

Anyagcsere bajok (elhízás).

Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszság, bőrvizkeg).

Aranyeres csomók.

☒ Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. ☒ Kezelés egész napon át. ☒ Kívánatra prospektus.

Gramofonokat fonográfokat legjobb és legújabb kivitelben, gyári árban, előnyös részletfizetésre is szállít **Waldmann Gyula** hangszeresztálya Budapest, VIII. Rákóczi-ut 45. és 47. fonográfok 7 K-tól 150 K-ig. gramofonok 40 K-tól 300 „ képezőanyagok ingyen. Legújabb felvételi lemezek és hengerok nagy választékban. Javítások elfogadottnak.

Impregnált fogkefe nem drágább, mint más fogkefe, ellenben használat után teljesen gondozatlan fogak 1 perc alatt vakító fehérré lesznek. Német, bir., szab., osztr. és magy. szab. bejelentve. **Kapható mindenütt.** Vezérképviselet és raktár: **Schwarz Bertalan BUDAPEST** Váci-körút 5.

Egész finom férfiltényőket, felöltőket, télikabátokat stb. készítenek a legújabb hazai és külföldi gyapjuszövetekből mérték szerint 40 és 50 koronáért. Pontos kiszolgálás, birtkó szabás, saját műhely.

HA ÖNNEK FÉRFI ÉS GYERMEK RUHÁRA SZÜKSÉGE VAN, SZOLID MEGBIZHATÓ KISZOLGÁLTÁSRA REFLEKTÁL, KÉRJE A LEGUJABB ŐSZI-TÉLI ÁRJEGYZÉKET

NEUMANN M.

CSÁSZ. ÉSKIR. UDV. SZÁLLÍTÓTÓL. BUDAPEST, IV. MUZEUM KÖRÚT 1-3. SZ. A.

A FIDIBUSZ

1905-1906. évfolyama díszkötésben megrendelhető kiadóhivatalunkban 5 koronáért

Az időjárás.

változásait beteg ember érzi legjobban. Idegesség, ingerlékenység lesz az ember, törődött, lehangolt állapotban a test legkülönbözőbb részeiben különböző erősségben lépnek fel kínzó nyomásai, szurásai, nyílalási fájdalmak, melyeknek gyakori fellépése a betegét Álmatlanná, kimerültté teszi. A csuszos, köszvényes bajok idültté válnak s legesekélyebb kiüthetásra újult erővel lépnek fel.

Ezen fájdalmas jelenségek, a csuszos és kö-zvényes bajok kezelésére fürdőket, gyógyszereket, kenéseket, bedörzsöléseket stb. használnak, de ha ezek folytán All is be némi enyhülés, ez csak bizonyos ideig tart. Ezen eljárások csak muló hatást eredményeznek. A fájdalmak gyökeres gyógyítására, a fájdalmakat okozó kóros lerakódások feljes kik szób lése érdekében a rendszeresen alkalmazott gyógyító galvánvillamo ság képes, amelyet az Elektro-Vitalizer készülék segítségével vezetünk be a szervezetbe.

A fájdalmas izomcsusz, a végtagok működését akadályozó s nagyon fájdalmas már nem akut izületi rheuma, mely elhanyagoltatása esetén súlyos szivbajra is vezethet, a keresztágyeki zsába, az u. r. Hexenschuss, a nyakmerevség, a bordaközi izmok fájdalmas rheumája, a hátfájás, stb. mindmegannyi fájdalmas, ismert bajok, melyekben az emberiség jórésze szenved és szenvedett.

Egy ezen említett fájdalmas bajoknál, valamint az izületi rheuma és köszvény utóbjait, a merevség, izzadány, duzzanatok stb. képződését, ugy-szintén a nagyon különféle idegbántalmakat, melyek közül csak az ischiást, az arcidegzsábat, egyes központi bántalommal járó hevos villamszerűen átéikkázó fájdalmakat említjük, enyhíteni és gyógyítani, az egyetlen ga-vánáram segítségével lehet, még pedig az Elektro-Vitalizer gyógykészülék szakszerű, utasítása szerinti használata által.

Ezen eljárásról bővebb felvilágosítást ad s egyszersmind felsorolja azokat a legkülönbözőbb idegbántalmakat és gyengeségi állapotokat, a melyek ezen eljárással biztosan kezelhetők a „Modern villamos gyógymódról” szóló értekezés, melyet mindenki díjtalanul, bérmentve és zárt borítékban kaphat meg, ha e lapra való hivatko-zással személyesen vagy posta útján kéri, vagy alábbi szelvényt beküldi.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet Budapest IV., Károly-körút 2. félem. 19.

SZELVÉNY EGY INGYEN-KÖNYVRE

Az ELEKTRO VITALIZER orvosi rendelő-intézet **BUDAPEST, Károly-körút 2. félemelet 19.** Kérem részemre díjtalanul, bérmentve és zárt borítékban elküldeni a **„MODERN VILLAMOS GYÓGYMÓDRÓL”** szóló művet **férfiak** részére. (A nem kívánt kőet töröndő).

Név: _____
Cím: _____

Elismerő-levél. Nagyságos uram! Folyó hó 18-iki sora kézhöz vételének köszönhető elismerésében tisztelettel jelentem, miszerint nemcsak hogy kész örömmel engedem meg az általam legközelebb megszerkesztendő nyilatkozatom ne-vem és állásom teljes kitérása, illetve nyomtatása melletti felhasználását, hanem egyéb tekintetben is mindenkor a leg-nagyobb készséggel ajánlom fel szolgáltataltam és az általa képzelt „Villamos-nyógyászati-készülék-üzemeltetése”, mely-nek én, illetve Villamos-nyógyászati-készülék-üzemeltetése szerinti használatának alapjában a megismerés érdekében, munkaképessé-gem, kedélyem és összes életerőm visszatérít és enyém, egyháram és magam kimondhatatlan örömeire helyreállítást köszönhetem. A legmélyebb tisztelettel és hálaival:
Liszkay János ev. esperes, Rimabrezó.

Mechlovits és Fái uri szabók, törv. bejegyzett cég Budapest, V., Váci-körút 76. Telefon 37-46. sz.

UJ! Mechlovits és Fái-féle! UJ! Magy. kir. szabadalmazott mindkét felén hordható felöltők egyedül készítői. Esüköpeny és divatfelöltő egyben.

APRÓ

E rovatban minden szé egyszeri belkötése 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelleg alatt küldenek a Kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert éretük semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a Kiadóhivatal megsemmisíti.

Házasság

Házasság
Fess, intelligens, háziasan nevelt nővéremet férjhez óhajtom adni izr. hivatalnok, vagy jó állású iparoshoz. Hozomány is van. Komoly levelek „Női szabónő” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1002

Házasságokat
Ingeny közzétett „Házasságok Ujságja”. Budapest, Lilliom-utca 54. Kérjen mutatványszámot. 10059

Állást keresők

A t. c. gazdaközönség
és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1884 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztok, gépészek, kovácsok, molnárok, szesz-főzők, kertészek, kezesség és felelősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetnek. Krakauer Armin, VI., Nagymező-utca 25. szám. Telefon 94-76. 10.003

Gyermektelen
házas pár ki 7 év óta egy házban házmester, a férj kőműves iparos, kereso o hó 20-ára házmesterséget, elfogad és minden apró javításokat oxvegez. Orvadtól rendelkezem. Cím: Rökl Szilárd-u. 6. házmester. 165

Egy tizenkétéves
kis leány enkerszádba ajánlókzik. Szerdahelyi-utca 8, ajtó 4. 190

Betöltendő állások

Állást és mellékfoglalkozást keresők
igen jóvédelmező keresetre tehető szerz törvényileg engedélyezett sorország eladásával, amely által 10-30 Koronáig naponta könnyen kereshetnek. Ajánlatok Budapest, Pópostások 237. 20002

Női
állások: gondnoknői, kulcsárnői, pénztárosnői, társalkodónői, háztartásnői, gazdaszszonyi, előadásnői, fűrdőszemélyzet összes betöltendő állások olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Gépezőkövacs
uradalomba, felvétetik. Krakauer Armin, Nagymező-utca 25. szám. 186

Ha állást
keres vagy változtatni óhajt, forduljon az Országos Pályázati Közlönyhöz, Budapest, Nap-utca 13. Mutatványszám ingyen.

Uradalmi kertész
nagy gazdaságba felvétetik. Krakauer Armin, Nagymező-utca 25. 187

Kerestetnek
gyárba felügyelő, munkavezető, ellenőr, kápus, hivatal-szoiga. Feltevélek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Oktatás

Gyorsírás,
(Gabelsberger-) gyorsíró nőiskolája. Kiképzés után állást garantál. Németül tudók-nak tandíjkezdmény. Irógépkutatás növendékeinknek díjmentes. Kristóf-tér 2. 126

Cimbalom-tanítónő
tanít kitűnő módszer szerint kottából, vagy cigányosan mér-sékelt áron, úgy saját lakásán mint házon kívül. H rom hónap alatt biztos eredmény. VII., Ovoda-utca 19 III. em. 32. 608

Parlament

gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépírás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiái rendez tanárok által oktatott szak-tanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyletől hivatalos tanfolyam. Alapította Markovics Iván 1863. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola, ezeltől Gyár-utca 4., (most kizárólag Lizi Ferenc-tér 10.) Címre vigyázzunk! A szakiskola irógépegektől s más utánzóttól nevelt tanfolyamoktól független.) Telefon 64-68. Nyitva szept. 1-től július 1-ig.

English

lady has Evening honis free. Kossuth Lajos-utca 14., III. 13. 26500

Vizsgázók!

polgári, gimnáziumi magánvizsgára előkészít (hölgyeket is). „Kereskedelmi” Almássy-tér 16. 21000

Stenográfia

Budapest legnagyobb és legkedveltebb gyorsíró-iskolája

„STENOGRÁFIA”

országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró és gépíróiskola. Kereskedelmi szak-tanfolyamok.

VII., Kazinczy-utca 8. I. em. (Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolca-rendszerű iskolával.) 10021

Gabelsberger-

Markovits-rendszerű magyar-német levelező és vita-gyorsírás, gépírás, az összes használatban levő rendszereken, biztos sikerrel tanulhat a „Merkur”-tanfolyamon, Hajós-utca 15. szám. (Andrássy-ut közelmében.) Tanítás egész nap, állásban levőknek egész este 10 óráig. Ingyenes állás-közvetítő és gyakorló órák. Igen mérsékelt tandíj, mely kisebb részletekben törleszthető. Nyilvános vizsgák. Jelenkezés napoként. Kérjen tájékoztatót. 137

Gimnáziumi,

reál, kereskedelmi, polgári, egyéves önkéntességi, bármely érettségi vizsga letételéhez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanítást kitűnő filologus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek föl. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok e lakásban megtekinthetők. Goiteiner Henrik, Budapest, VII., Damjanich-utca 39., II. em. 10. ajtó. 10.020

Butor

háló és ebédlő garnitúrák, csillárok, rész-ágyak, szőnyegdiványok, irodai berendezések, pénzszekrényeket, olcsón eladó. Beraktározási Vállalat Budapest, Gerlóczi-utca 2. Belsőszám 11.

Butorudvar.

Teljes lakberendezések készpénzért és kedvező részletfizetésre, nem felemelt áron kapható Schwarz Lipót és testvére, kártyos mester és butorkereskedő, Budapest, Hársfa-utca 37. sz. Árjegyzék 60 fillér.

Réal butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3. sz., földemelet. Vétel és eladás. Polgári, urasági berendezések, keleti szőnyegek, csillárok, tükrök és régiségek, 30 százalékos megkötés. Telefon 82-13. szám. 133

Butorok

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, irodaberendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, börgarnitúrák eladása és vétele

WECHSLER KÁROLYNÉ

VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e. (Kazinczy-utca sarok.)

Új rendszerű BUTORHITEL.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kapható készpénzért a banknál törleszthető részletek

BALÁZS és TÁRSA butorraktárában Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-kört mellett.

A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak marad adósa, miáltal a butort mindenkinek készpénz-árban számíthatjuk. A bankkölcsönt sem részlegzés sem egyéb költség nem terheli.

Adás-vétel

Sürgös

megvételre keresek pianót, esetleg kis zongorát tanulóshoz. Királyhegy-utca 5. sz. I. 12. 102

Boroshordók

ujak és keveset használtak. Semminemű javítást nem igényel, rég ön töltetők. Minden nagyságban és mennyiségben, ugyszintén ajtó díszkorkorok legelőbbben kaphatók Klein Mór, bor és hordó-gyereskedőnél Budapest, VII., Rombach-utca 8. 178

Nyersolaj

raktározásra alkalmas, használt tartályokra ajánlatot kér Hazai Villamosági r. t., Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. 24501

Kevest használ

fűszerberendezés, pult márvánnyal november 1-ére eladó. Szt. László-ut 85. 181

Nagy gramofon

melynek eredeti ára 210 frt volt, vendéglős óhajta alcsón eladni. Megtekinthető az Amerikai Órásnál, József-kört 11. 22002

Boroshordók

ujak és keveset használtak, bor-sajtók, borszivattyúk, szőlőszűzők, kádak, minden nagyságban jutányosan kaphatók. X. Köbánya, a Kápolna-téri villamos végállomásánál. „Budapest székés-fővárosi sziklapincék bérloinél.” 167

50.000 gramofon

lemez sűrűszen eladó. Remek-nél remekbél felvételek: olasz, francia, angol stb. művészekből. Még csak néhány 1 frt. Nagy 2 frt. Longis lemez Parlophon Co. József-kört 11.

Lakás

Szépen

berendezett, az előszobából különbejárattal, kétablakos, butorozott szoba, intelligens urnőnél két urnak azonnal kiadó, esetleg teljes ellátással. VII., Akácia-utca 24. II. 13.

Lakótársnő

kerestetik fiatal leány mellé teljes ellátással és zongora-használattal, esetleg teljes ellátással vagy a nélkül. Király-utca 28. III. 54.

Üzlet

Biztos egzisztencia,

Hevesmegeyi nagyközönségben, más vállalat miatt eladó egy 18 éve fennálló korcsma- és fűszerüzlet (trafik- és bélyeg-eladási engedéllyel), a ház-zal együtt, a melyben a korcsma- és a fűszerüzlet-helyiségen kívül szép urilakás van, több melléképület, pince, jégvezem és szop nagy kert. Bővebb felvilágosítás o lap kiadóhivatalban.

Pénz

Gyors pénzkölcsönt

azonnal, törlesztésre két nap alatt kapható. Rákos, Thököly-ut 20. Telefon 57-03. 20201

Személyhitel

magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerzek 1-2-3 havi lejáratú. Bankkölcsönt 3 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, rész-vénytársaságtól, nem szövetkezetektől. Márton, Rottenbiller-utca 12., I. 14 szám. Telefon 84-66. Betáblázásokat házra, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt elintézek olcsó kamatra. 10.005

Pénzt butorra,

kocsikra, varrógépekre, kerékpárookra, könyvekre és bármely tárgyra, melyeket nálam beraktározának 8 százalékos mell t. Tauber és társa, VII., Baross-tér 8. I. emelet. Telefon 97-66.

Készpénzkölcsönt

tisztességes uton adunk, lehetőleg rövid uton, minden rendszer foglalkozású, hitelképes egyéneknek, olcsó kamatra, beti egy korona törlesztésre, kezes nélkül, ha kezesre volna szükség, azt is szerzünk. Általános hitel-szerző vállalat, bejegyzett cég, Dohány-utca 90. 17590

Pénzkölcsönt

vidékre is, 500 koronáig, kereskedők, hivatalnokok, iparosok, segédek, minden szak-mából, vasúti, postai, hivatali és kereskedői szolgák, vendéglősök, kávéosok, földmivészek, gazdászok, és minden hitelképesek, a legnagyobb összegig, kezes nélkül is, nyugdíjasok, fizetéselejlény-zésre, biztosításra, sorajegyekre, részvényekre. Singer, Huszár-utca 1., Budapest. Válaszbélyeg. 185

Személyhitel

minden hitelképes egyének, továbbá ingatlanokra. I., II., III. helyre, 4%-os törlesztési alapon, valamint tisztviselő-kölcsöntek leggyorsabban folyósított Barabásy Lajos, Rottenbiller-utca 4. Válaszbélyeg. 186

Pénzkölcsönt

2 nap alatt folyósítottok. Vidékre bárhányra, valamint kezes nélküli házra, földre, nyugdíjra. Singer Ó-utca 39. Budapest. Válaszbélyeg. 176

4.000.000 korona

készpénzkölcsön állami tisztviselőknél, kereskedőknél és iparosoknál. Váltókölcsön, 10-50.000 koronáig, rövid lejáratú. Ház- és földbirtokokra I. helyre 4%, II. helyre 6%, III. helyre 8% mellett kiadó. Emmert József hitelügyleti irodája, József-kört 51. Telefon 56-10. 183

Olcsó tisztviselő

kölcsönök. Tisztviselőknél a régi terhes kölcsönök új, előnyös kölcsönre konvertálom. 10 évre 1000 K. után havi 12.19 K., 12 évre havi 10.78 K., 15 évre havi 9.39 K., 20 évre 8.08 K. törlesztéssel. A kölcsön levonás nélkül folyósított. Bank- és váltókölcsönök. Emmert József adásvételi és hitelügyleti közve-teli irodája, Budapest, József-kört 51. Telefon 56-10. 184

Pénzkölcsönt

rövid lejáratra. Törlesztéses és jelzálogkölcsönt, II. és III. helyre is, valamint tisztviselőknél fizetési előlegeket ugy helyben, mint a vidéken, saját információra aznap folyósítottok. Bank- és váltókölcsönök. Longis Watch Parlophon Co. VIII., József-kört 11. Budapest. 22001

Különféle

Óra és ékszer

javítását olcsón és jól elvérlal az Amerikai Órá. Minden órajavítás 80 kr., 3 évi jótállással. Mindennemű fonográf-, gramofon-javítás olcsón. Longis Watch Parlophon Co. VIII., József-kört 11. Budapest. 22001

Villát,

vagy családi házat keresek megvételre az Andrássy-ut végén vagy környékén. Részletes leirással s a legolcsóbb ár megjelölésével el-látott ajánlatok o lap kiadó-jába kéretnek „Magázó” jelleg alatt. 99

1 ülőhely 2 korona!

Nyar-utca 12. sz. alatt a föld-színten van a zsidó nagyimne-pekre dusan berendezett alkalmi imaház. A helyek a lehető legkényelmesebben berendezettek és olcsók. Tudakozódni lehet ugyan-ott.

Társat

keresünk tullefoglaltság miatt államtól szubvencionált, nagy-on jóvédelmező vállalatához és külön egy szabadalmazott nagyobb tálmányhoz, pár ezer forinttal. Vállalkozó biz-talosan meggyőződhet nagy va-gyonszerzésről. Markovits, VIII. ker., Népszínház-utca 28., I. em. 1. ajtó. Csak reggel 9-10 óra közt. 189

Nagy érdeklődést

keltő tartalommal jelent meg a Magyar Könyvtárság leg-újabb száma az irodalom és művészet eseményeiről. Elő-fizetési ára félévre 3 korona. Mintapéldányt 20 filléres bé-lyeg beküldése mellett küld a kiadóhivatal. Debrecen, Piace-utca 47. Uj előfizetők az eddigi számokat is megkap-ják. 904

Száz korona

betétlél naponta kétszáz ko-rona kereshető. Guttman Samuel, Munkás-utca 13. 22501

Himlő oltás

vasárnap is egész nap dr. Tolnaiánál, Kálvin-tér 5. sz. 2 korona. 25700

Női óvszer.

Női orvosok által kipróbálva, nagyon megbízható és soha nem mondja fel a szolgálatot

Melussa-Ovale.

Minta oktatással együtt K. 2.40. Kapható minden gyógytárban és droguériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. széküldési irodája által E. Than, Wien, III., Postfach 5. 10010

35 korona

egy divatos férfiföltény vagy felöltő mérték után remek szűk-szűk, finom gyapju-szővetelekből.

FRIED ÁRMIN

szabómesternél Budapest, Váci-kört 39.H. Vidékre minták bérmentve. Három óltóny rendelésnél éves vasúti jeggyel ellátott szabásom költségmentesen odautazik.

Sömört,

körpa-sömört, száraz és nedves szakállsömört, bőrkiltásokat, a bőr-görvölykóros felrepedését is, nyitott lábsebeket,

új vagy régi sebeket, ágazatokat, rösszindulatu újbántalmakat, mirigydagasztat és gyuladást stb. gyakran nehéz eltávolítani.

Mindenknek azoknak is, segéyt nem találtak, ajánlható, hogy te-gyenek kísérletet a falkatréseiben 1896. óta ismert

rég bevált

Ripp-féle gyógykenőcs

csel. Számos köszönőirat. Doboz K. 2.50 kapható a gyógytárakban. Arwin Ripp, Dresden 7. Pórkárt: Török József Budapestben, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. 10037

30 korona

finom szöveteiből divatos férfiföltény vagy felöltő mérték után remek szűk-szűk és finom kivitelben „Hazai Verseny szabóság” Budapest, VII., Thököly- (Csömöri) ut 3. szám I. em. — Vidékre minták bérmentve.

30 korona

finom szöveteiből divatos férfiföltény vagy felöltő mérték után remek szűk-szűk és finom kivitelben „Hazai Verseny szabóság” Budapest, VII., Thököly- (Csömöri) ut 3. szám I. em. — Vidékre minták bérmentve.

Női Kalap Bazar

Semmelweis-utca 17.

Hallotta már?

hogyan

Nős ember

ma már nem panaszkodhat

mióta a hírnévről elismert

Női Kalap Bazar

az új kalapvási rendszert bevezette, hol

Modell alakok

darabja 15 krajcár.

Fregoli Formák

melylek átvonhatók m. szinben 20, 35, 50 kr. és mindezen kalapok legelőbbben díszítéssel dívatlap után is csak 50 kr.

ALAKÍTÁSOK

a legújabb formákra gyárilag elkészülnek. 10063

„MAGYAR

TEXTILIPAR”.

Folyóirat. 10003

A pamut-, gyapjú-, len-kender-, selyem- és juta ipari és kereskedelmi közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ujvidéken. Megjelenik havonta 2-szer. Előfizetési ára egy évre 12 kor.

BUTOR

teljes lakberendezések, készpénzért és banknál törlesztendő havi részletekre legelőbbben szállított BARTOK FARKAS

butornagykereskedő

BUDAPEST, VII., Király-utca 13. sz.

Gözdü-palota, II. és III. udv.

HITELOSZTÁLY

fizetési feltételei: 800 koronáig havi 10 kor. 500 " " 15 kor. 600 " " 20 kor. 1000 " " 40 kor.

Előleg 5%. — Szabott árak, ugyanazok mint készpénzüzletbenél. — Szállítási vidékre is. Felvilágosítás díjmentesen. Album 1 korona.

Urak!

Fel a szemekké!

A világon egyedülálló magánkezelés, a férfiere azonnali helyreállítására a Cr. Lückesch Floricitin-tabletták

Által. Jótállás 3-szorosa. Minta és oktatási felteke 4.40 fillér. Kapható minden gyógytárban és droguériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. széküldési irodája által

E. Than, Wien, III., Postfach 5. 0100a

A legdurvább kéz

Is hársnyelmává lesz a Majthényi-féle

Lanolin-créme

használatát után. Egy tubus ára 50 fill. Egy tégely ára 1 kor.

Főraktár: MAJTHÉNYI BELA droguistánál Budapest, IX., Vámház-kört 15.

INGYEN!

SÉRVKÖTŐ

Műlábak, műkezek, műfüzők, támgépek, egyenesartók, haskötőkörül és az összes beteg-ápolási cikkekről szóló nagy képes árgyűjteményeket bárkinek ingyen és bérmentve zárt borítékban küldjük.

Univerzális sérvkötők páratlanok, kis gummi nyomlappal a legnagyobbs sérv is elzárható.

Sérvkötők: egyoldalu 4-14-ketoldalú 8-28kor., gummi-ból 6-12 kor. Gummiharisnyák, haskötők mérték szerint készíttetnek.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

Budapest, VII., Rákosi-ut 32.